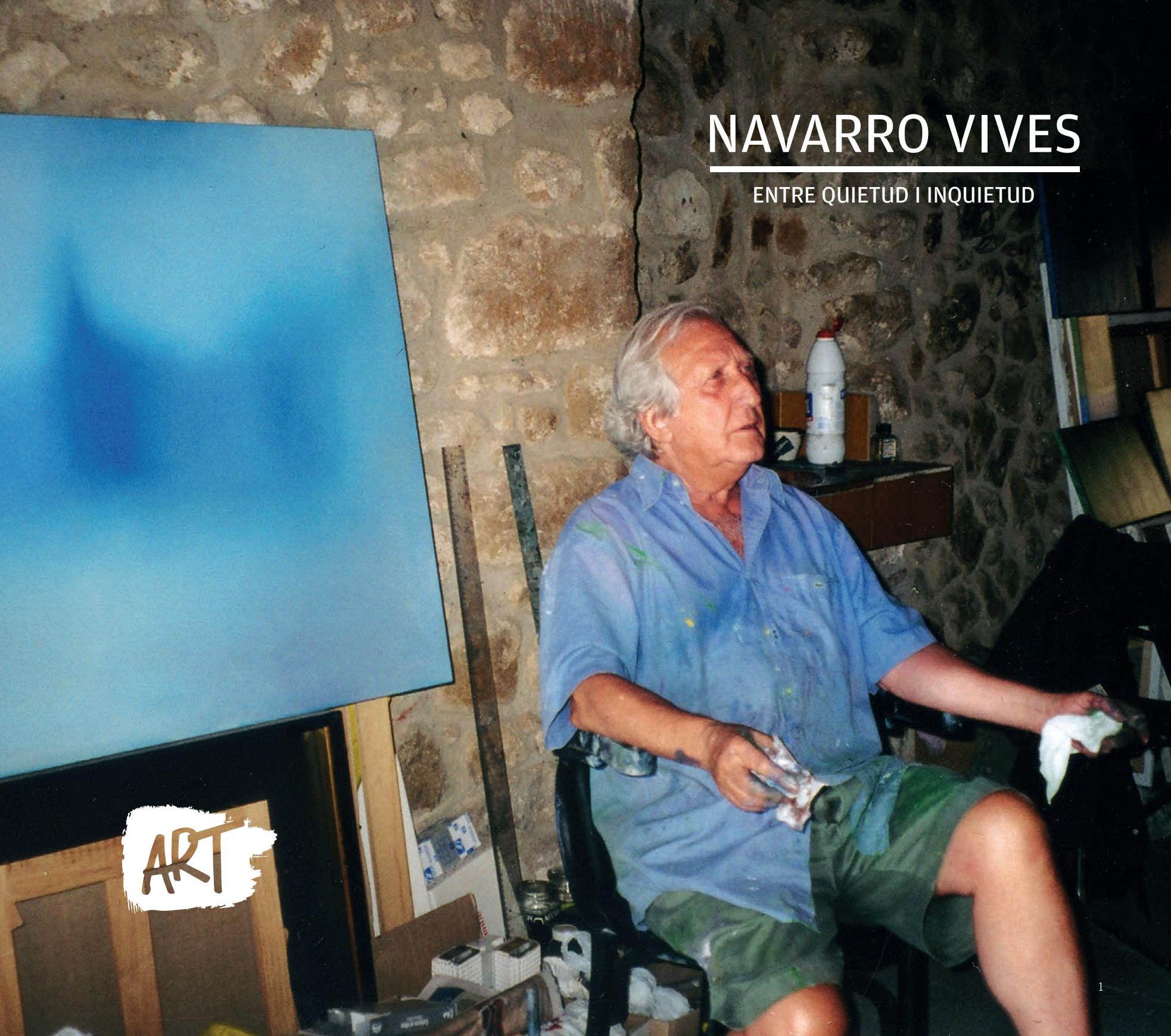

NAVARRO VIVES

ENTRE QUIETUD I INQUIETUD

PINTURA

NAVARRO VIVES

ENTRE QUIETUD I INQUIETUD

Castell de Benedormiens, Castell d'Aro

Edita i organitza

Ajuntament de Castell-Platja d'Aro
Regidoria de Cultura

Alcalde de Castell-Platja d'Aro

Maurici Jiménez Ruiz

Regidor de Cultura

Josep Amat Calvet

Coordinador

Juan José Gallardo
Valeria Navarro Degroof

Textos

Maurici Jiménez Ruiz
Conxita Oliver Cabestany

Fotografia

Guillem Fernández-Huerta
artworkphoto.eu

Concepte gràfic

Nyaki Xarnach

Maquetació i Impressió

Gràfiques Bigas

Dipòsit legal

GI 807-2020

www.platjadaro.com ciutada.platjadaro.com

CAT

ENTRE QUIETUD I INQUIETUD

JOSEP NAVARRO VIVES

Castell de Benedormiens, Castell d'Aro

MAURICI JIMÉNEZ RUIZ
Alcalde

Sempre és un honor i un plaer per a un alcalde donar la benvinguda als artistes que visiten els espais d'art del nostre municipi, però permeteu que us digui que avui qui exposa al Castell de Benidormiens és un dels nostres, en Josep Navarro Vives.

Amb l'exposició “Entre Quietud i Inquietud” commemorem, ni més ni menys, que 50 anys de relació, de vincle, entre el pintor i Castell d'Aro. En són testimoni la quarantena d'obres, entre pastels i olis, que hi podreu contemplar a les sales del castell fins diumenge 27 de setembre.

No és la primera vegada que Josep Navarro Vives exposa al nostre municipi. Ja ho va fer l'any 2003 amb una mostra en solitari, i l'any 2014 formant part de l'exposició col•lectiva “Art Cinètic i Constructivista” amb Joan Puigmanera i Alberto Fabra.

L'exposició és un homenatge a Navarro Vives, l'artista que té la seva casa-estudi a Castell d'Aro, i que sota el títol “Entre Quietud i Inquietud” ens proposa un viatge per la carrera artística de tota una vida.

Ens trobem davant d'un pintor inquiet, àvid de coneixement, en contínua evolució, sempre investigant el món que l'envolta a la recerca de la seva obra mestra. Les seves teles saben crear atmosferes màgiques, d'aquelles que no pots deixar de mirar, que et fan aturar, pensar... en definitiva sentir.

Des del consistori agraïm a Valèria Navarro, filla de l'artista, tota la dedicació que hi ha posat des de fa mesos i que ha fet possible que aquesta exposició, que va començar com un somni per a molts de nosaltres, hagi esdevingut una realitat.

Gràcies Josep per tornar a casa.

Sigueu tots benvinguts!

CONXITA OLIVER

Membre de l'Associació Internacional
de Crítics d'Art

Navarro Vives, l'equilibri de forces oposades

L'obra de Josep Navarro Vives és la d'un artista solitari, inquiet i independent que ha anat rellegint els gèneres de la pintura tradicional, - especialment el paisatge, la natura morta i la figura-, des de l'avantguarda, concretament a partir del constructivisme i el cinetisme òptic fins arribar a la pintura metafísica. La seva presència en el panorama expositiu ha estat prolífica i intensa, sobretot a l'estranger, ja des de la primera exposició individual a l'O'Hara Gallery de Londres, la seva participació a la Biennal de Venècia el 1972 i les constants exhibicions als EUA. Una trajectòria que ha destacat sempre per la llibertat i la autonòmia respecte al llenguatge artístic dominant del moment. Cada etapa de l'artista suposa una transició, una progressiva evolució en la recerca d'un llenguatge formal que transmet la seva visió emocional i poètica. Un procés que ha estat imparable i constant des dels anys cinquanta fins al present amb uns pastels que tanquen el seu cicle vital.

El seu denominador comú consisteix en fusionar dos mons aparentment antagònics com són el rigor i la disciplina constructiva amb un magicisme misteriós i irreal. Gràcies a una austera disciplina, a un mètode consistent en anar despullant les coses fins a limitar-les a imatges primordials, és capaç de reflectir les sensacions més interioritzades a través del quotidià. El lent procés de reducció de les formes reals fins arribar a la síntesi essencial passa per una geometrització i per una organització compositiva basada en uns eixos de tensió i en unes grans àrees de llum i color.

A mesura que van anar passant els anys, l'obra de Navarro Vives necessità cada vegada més evocar, suggerir l'essència inherent de les coses per transmetre una sensació d'irrealitat, com si talment fos un record esvaït en la memòria. Ens parla alhora del que es veu i del que s'amaga, de la veritat i de l'imaginari, o sia de la relació que s'estableix entre la realitat i el somni. Una altra constant de la seva obra pictòrica és el llanguiment que infon a les seves escenes, submergides en una etèria atmosfera vaporosa i en una tèrbola boirina. Els espais queden congelats en una quietud atemporal i els contorns es dilueixen i velen en el més pur sfumatto.

L'intimisme dels seus temes és en realitat un pretext per desenvolupar tot un univers emocional, carregat d'ecos poètics i de recolliments interiors que detenen el temps. Aïlla del seu context els elements representats i els situa en espais indefinits, buits i intangibles, banyats per un silenci profund i per un clima enigmàtic. Amb gran virtuosisme, construeix l'obra mitjançant una vocació arquitectònica, que es complau en plasmar la fugacitat i la màgia de l'instant. Hi ha en tota la seva creació un culte a l'obra ben feta i una exigència tècnica que només està en mans d'un bon coneixedor de l'ofici.

Les seves natures mortes, figures i paisatges, compostos gràcies a una estructura equilibrada en organitzacions geometritzants, ens acosten al seu univers íntim. Un univers que, constituit pels objectes més propers i per les escenes familiars, traspua una visió nostàlgica del seu entorn. Sobre unes coordenades internes formades per línies de força que van marcant les pautes d'edificació, situa unes formes simplificades, depurades i esquemàtiques que funcionen més com a reflexions mentals que no pas com a representació del real.

Darrere les fruites, les barques, els arbres i les figures femenines, hi ha una serenitat que s'identifica amb l'ànima humana. Les entonacions harmòniques de colors pàl·lids i les transparències velades emprades per Navarro Vives reforcen encara més aquesta placidesa dirigida a la part més introspectiva de l'ésser humà. Són paisatges interiors expressats des d'un realisme màgic, però amb una construcció ordenada i racional, hereva del seu geometrisme òpticocinètic dels anys setanta.

L'exposició actual, titulada Entre quietud i inquietud, presenta una quarantena d'obres realitzades entre els anys 80 i l'actualitat. La comissària i filla de l'artista, Valeria Navarro, ha organitzat la mostra buscant el fil conductor de bona part del seu itinerari, deixant de banda l'ordre cronològic. Confronta i posa en diàleg diferents moments pictòrics per trobar les característiques substancials del seu idioma. La tesi rau en defensar l'estabilitat de forces contràries i antagòniques que malden per imposar el seu fur, les seves lleis i el seu ordre. Ja les teles produïdes a principis dels anys 80 que es poden veure en aquesta mostra, enceten el retorn a una figuració essencial, després de passar per una abstracció matèrica que s'inscriu en la tendència de l'època. És en aquest moment quan es palesa una de les constants que es donaran al llarg de la seva trajectòria: el diàleg equilibrat entre reflexió i passió, raó i sentiment, estructura i dissolució.

Alhora aquesta mostra vol incidir en els cinquanta anys de relació entre Castell d'Aro i Navarro Vives; una estreta vinculació derivada de les llargues estades de l'artista a la casa-estudi que té en aquesta població. No endebades, les experiències mediterrànies que l'artista ha viscut queden reflectides com a substrat en el seu llenguatge que busca aquest goig de viure tant peculiar de l'esperit de la Mediterrània. D'unes fruites, d'uns arbres, d'unes barques o d'unes figures n'extreu el seu perfum més intens, aconseguint - a través de la depuració dels elements superflus- trobar el substracte essencial de l'existència diària. Són obres que expressen la vida tal com sempre l'ha experimentat i reflecteixen la realitat del seu entorn quotidià tal com sempre l'ha respirat: una visió emotiva i destil·lada del més proper. Unes escenes que no són res més que sublimacions d'una realitat transformada passades pel sedàs de la poesia: pensaments d'una exquisida i discreta naturalitat.

Amb aquesta exaltació de la nimietat, s'afermen els valors més elementals de tot allò natural davant l'amenaça que el remolí de l'artificial i el tecnològic pugui fer sucumbir aquesta mirada sensual i íntima, pacient i introspectiva que ofereix la seva pintura. Una pintura autèntica que brota i creix com la vegetació i que redueix els elements descriptius al mínim, els remulla d'un color net i els impregna d'una elegància espiritual.

És aquest el seu poder transformador, capaç de retornar-nos la visió del natural transcendida, eternitzada, amb tota la seva efímera aroma i l'olor de l'instant viscut.

El recorregut de l'exposició s'ha conformat en funció de períodes visualment diferenciats encara que compartint el mateix nexe comú: construir una estructura de les emocions, expressada a través de camps de llum i color, de fortes vibracions anímiques que el porten cap a l'exploració del potencial humanista i expressiu d'una figuració al límit de l'abstracció.

Navarro Vives en el seu estudi de Castell d'Aro. 1995

Els anys 80, el retorn a la figuració

A partir de finals dels anys setanta comença una altra gran etapa en la creació de Navarro Vives que consisteix en la mirada cap a la figuració després de passar per una interessant etapa d'informalisme matèric i d'explorar en el camp de l'abstracció geomètrica i el cinetisme; moment en el que va formar part del grup Mente. També en aquest temps s'inicia la desmaterialització de la pintura i la introducció d'uns valors ambientals, més eteris, vaporosos, atmosfèrics i espacials, encara que el rigor estructural es manté a través d'un esquema compostiu basat en la geometria. Aquest gir de timó coincideix amb una brusca aturada per temes de salut que el farà reflexionar, en un repòs forcat, a la seva casa de Castell d'Aro. Es replanteja el sentit de la vida i el destí de l'home i sent un desig d'expressió figurativa per encarar els nous reptes que es proposa.

Desapareix tota noció de moviment i les obres d'aquesta etapa respiren una austerioritat i un silenci meditatiu que són el resultat d'un ardu procés introspectiu, ple d'exigències internes, qüestionaments, plantejaments i estímuls personals que esdevenen el mirall sobre el qual es reflecteixen els punts més vitals del seu jo. Uns escenaris poètics que tothora constaten el nexe que s'estableix entre l'ésser i l'entorn.

Els elements reals emergeixen d'un fons fosc i se situen en un context inexistent. La llum i la foscor són la cara i la creu d'una mateixa moneda vital, aquella dualitat que neix i mor amb l'home i a la que estem sotmesos tota la nostra vida. Per això, els quadres de Navarro Vives són com miralls als quals ens podem lluir i en els que, irremissiblement, trobarem aquests dos pols opositius que conviuen dins nostre i als quals mantenim tothora batalles i duels. El misticisme i el silenci meditatiu arriben per quedar-se.

Els elements reals emergeixen d'un fons fosc i se situen en un context inexistent. La llum i la foscor són la cara i la creu d'una mateixa moneda vital, aquella dualitat que neix i mor amb l'home i a la que estem sotmesos tota la nostra vida. Per això, els quadres de Navarro Vives són com miralls als quals ens podem lluir i en els que, irremissiblement, trobarem aquests dos pols opositius que conviuen dins nostre i als quals mantenim tothora batalles i duels. El misticisme i el silenci meditatiu arriben per quedar-se.

Quants als temes, natures mortes, barques i paisatges es van esquematitzant i despullant de tot allò superflú per quedar-se amb l'essència. Es manté la composició geomètrica rigorosa però amb un tractament sensual. Són escenes que ens parlen de la soledat, de la tristesa de l'home davant la vida, amb una serenitat melancòlica que atura el temps.

Els anys 90 o la llibertat creativa

Són anys aquests molt actius i productius amb una ànsia per viatjar. Se'n va a Amèrica del Nord on redescobrirà aquestes ciutats imponents, punxegudes, que creixen cap al cel amb edificis gegantins uns al costat dels altres. Pintarà metròpolis, paisatges i bodegons urbans, que transmetran el dinamisme, el nou concepte del temps i de la vida moderna. Pinzellades sòlides i curtes i colors vius i contrastats.

Navarro Vives en el seu estudi de Castell d'Aro. 1993

Igualment, passa llargues temporades a Mèxic on s'impregna de la paleta cromàtica del país. És el moment en el que gaudeix d'una gran llibertat creativa, obrint-se cada vegada més a la imaginació i a la fantasia per incidir en aquesta atemporalitat tan característica de la seva trajectòria. Les formes es van estilitzant i esquematitzant, mentre la intensitat del color juga un paper clau en aquest univers d'irrealitat.

El profund coneixement que té dels valors plàstics, sobretot del color, la matèria i la llum, s'articula mitjançant tenses polaritats i trobades de contraris que provoquen un xoc visual. Serenitat i explosió, rigor i expansió, anàlisi i sentiment, estatisme i soltesa... s'equilibren en un joc de vibracions tant interiors com exteriors.

Els anys 2000, les atmosferes pintades

Els buits, les carències, els prolongats silencis prenen una dimensió misteriosa i actuen amb més contundència que la presència. Aquesta lluita de l'artista contra la realitat estable i immutable atorga tota la força a l'absència, al no-res, per identificar-se amb la percepció efímera i passatgera. Existeix una nua primordial que representa l'espai no pas com una vacuïtat passiva, sinó com un lloc solcat d'energia. Una sèrie de pintures que deriven de la reflexió de les nocions d'espai, temps, desocupació, límit i gènesi. Barques suspeses en el buit, fruites màgiques i paisatges silenciosos són el reflex del seu interior.

Neixen les Atmosferes pintades, unes peces resultat d'uns subtils camps de color que es van degradant en unes difuminades veladures teixides a partir de la superposició de matisades capes de pigment fetes amb un gest indiscernible. Anuncia la voluntat de connectar amb els espais fluids, sublims i absoluts del cosmos. La transformació de les tonalitats en decreixents expansions crea uns ecos evanescents d'una gran riquesa de sonoritats. Arriba a l'experiència transcendent de fusionar-se amb els ritmes i vibracions de l'univers, a la infinitud del no-res i a la buidor més absoluta en un desenvolupament creatiu intens i sorprenent.

El contrapunt entre les masses que ordenen i distribueixen l'espai i els camps atmosfèrics que flueixen conviuen en una magnífica harmonia de reflexió. Una tensió entre espai, forma i color que fa dialogar l'espai dins de l'espai. La sensació dominant que l'envaeix és la de la desaparició d'un món irrepetible que escapa a la mirada. Per això, evita els sorolls que s'associen als colors estridents per detenir el temps i suspendre'l en un silenci etern, de la mateixa manera com en un somni la quietud és el moment essencial de l'expressió.

El seu procés de treball és lent, minuciós i meticulós i obedeix a la superposició de capes de pigment amb un procés de transparències, gratats, rascats, arrossegats... en un complex transcurs que deixa entreveure els registres d'aquesta suma d'existències. Les seves obres ens permeten de resseguir tot el desenvolupament, ens deixen albirar les restes de les contínues aportacions, per participar de la lluita de l'artista amb l'obra. El trànsit del pinzell, en seguides intervencions, va acumulant rastres que es fonen entre sí i que són els que provoquen les insinuades vibracions i els latents batecs tan característics de la seva obra. Un seguit de juxtaposicions van donant cos a la pintura, de manera que aquesta esdevé viva, amb una pulsació interior que brolla des dels estrats més profunds fins a la superfície.

Amb un virtuosisme preciosista, una impressionant pulcritud i amb la delicadesa d'un orfebre, edifica una obra que es complau en plasmar la fugacitat i la màgia de l'instant, tot aconseguint captar aquells moments fugissers i efímers que escapan a la mirada. Hi ha en tota la seva creació un culte a l'obra ben feta i una exigència tècnica que només està en mans d'un bon coneixedor de l'ofici.

Venècia forma part de les seves ciutats favorites on va viure llargues temporades arrel d'una profunda vinculació familiar. Allà es va impregnar interiorment d'aquest ambient intemporal; aquest temps estancat en el passat, aquesta llum suau però incisiva. La seva pintura perd gairebé del tot la matèria i la forma arriba al seu cor. A poc a poc, sorgeix una nova etapa en la seva evolució, la seva nova manifestació de l'entorn: les atmosferes que per sempre més l'acompanyaran.

El perfil de les formes es va diluir progressivament i aquella interconnexió espacial entre forma i color adquireix cada vegada més un menor contrast, mentre l'estructura és ja quasi intuïda. La dissolució dels límits és tan imperceptible que la seva etèria presència s'estableix mitjançant matisos cromàtics. Una tèrbola boirina i una atmosfera espessa dilueix i vela el contorn dels objectes fins a crear uns espais metafísics.

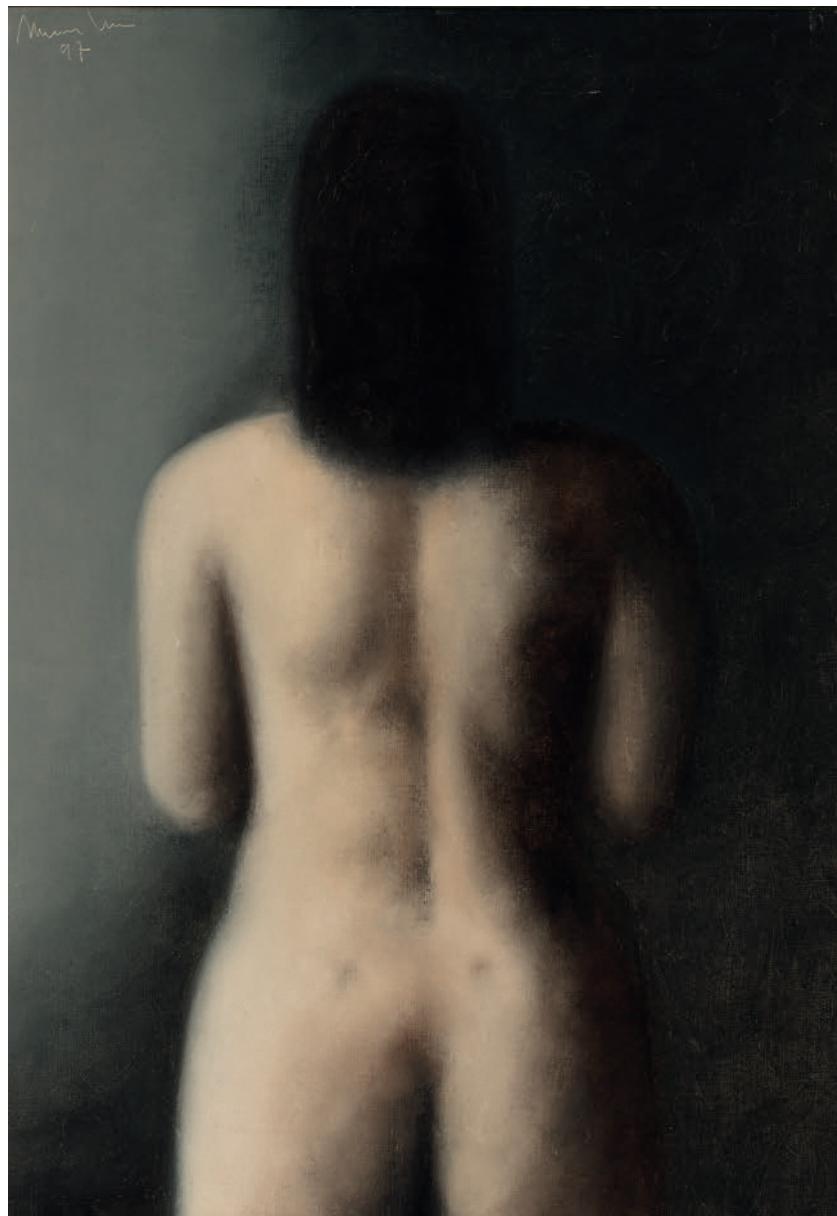
És evident, doncs, que la creació de Navarro Vives és una mena de viatge interior que ressegueix els senyals viscuts a través de percepcions, sensacions, emocions, mirades, records, sentiments, experiències. El seu treball es revela com una prolongació del seu discurs introspectiu, en un camí per on transcorre la seva actitud davant l'art i la vida.

En definitiva, el seu art esdevé un art d'evocació que busca una relació amb l'espectador per despertar-li les sensacions més íntimes i interioritzades.

La dinàmica d'oposicions entre raó i emoció, abstracció i figuració, real i fictici, quietud i pertorbació, presència i absència, ocultació i descobriment, construcció i dissolució, creen una depurada articulació formal procedent tant de l'emotivitat com de la meditació.

OBRA

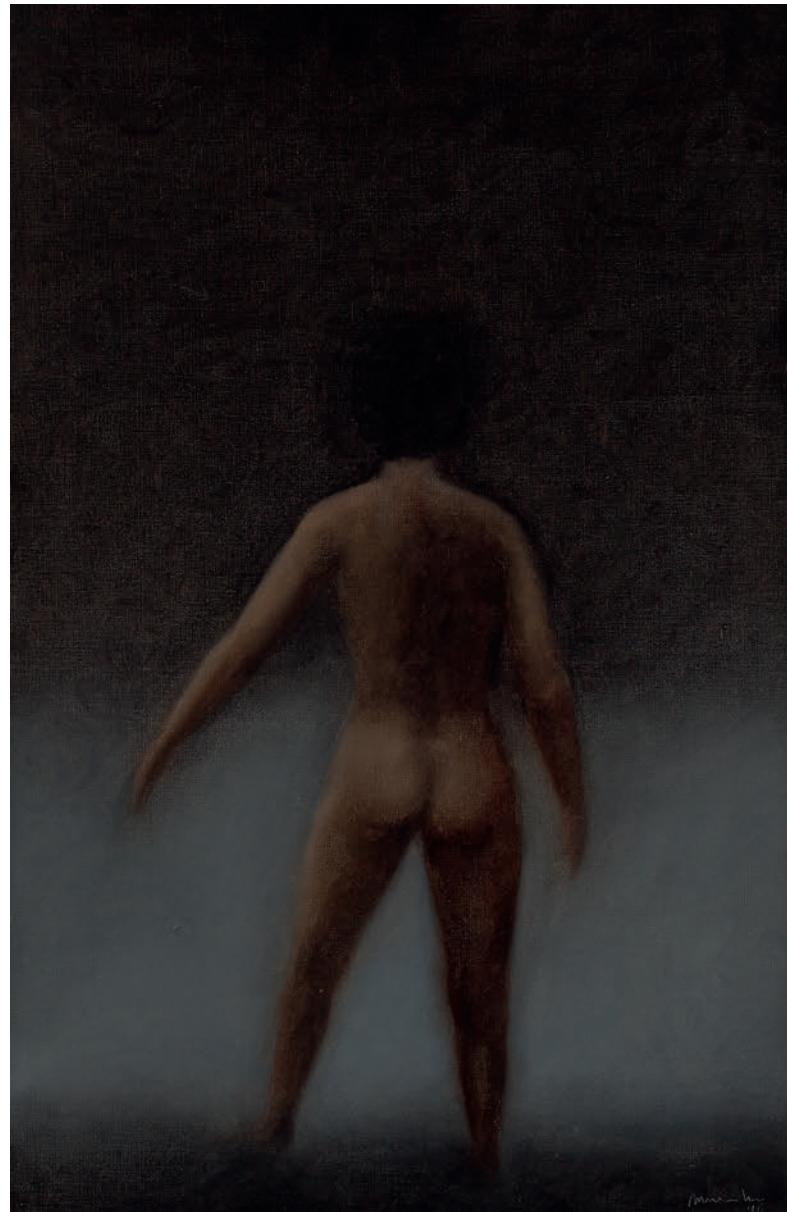
ENTRE QUIETUD I INQUIETUD

NU, 1997

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

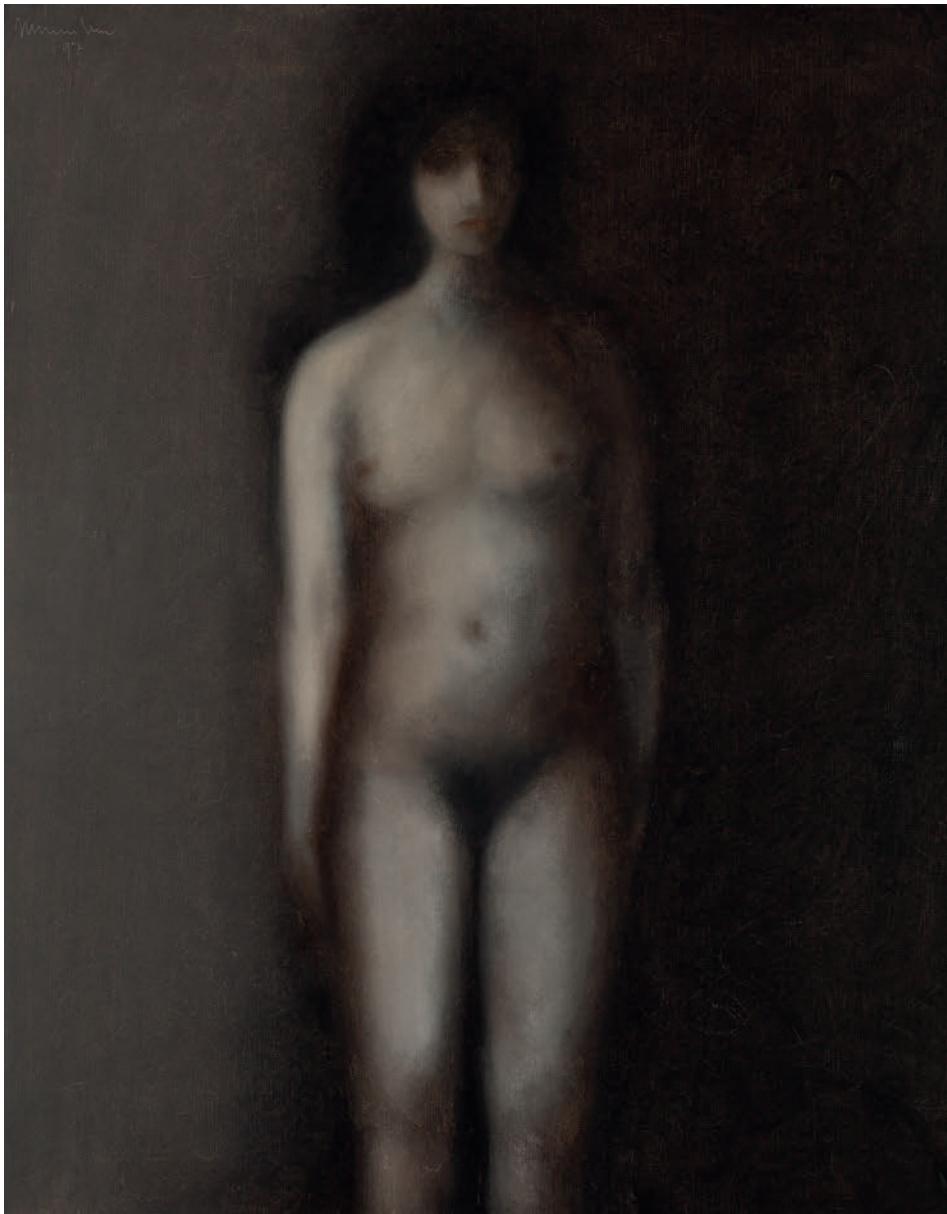
65 x 46 cm

NU, 1996

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

92 x 60 cm

NU, 1997

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

92 x 73 cm

PRÉSSECS, 1985

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

150 x 150 cm

PRÉSSECS, 1980

Grafit sobre paper · Grafito sobre papel · Graphite on paper · Graphite sur papier

150 x 150 cm

FRUITES (POMES), 1984

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

80 x 80 cm

PRÉSSECS, 1984

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

62 x 62 cm

PAISATGE (POBLE DE L'EMPORDÀ), 2000

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

130 x 130 cm

PAISATGE, 1982

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

100 x 100 cm

PAISATGE, 1983

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

125 x 250 cm

PAISATGE, 1987

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

97 x 146 cm

PAISATGE, 1985

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

150 x 150 cm

PAISATGE, 1984

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

97 x 162 cm

ATMOSFERA, 2007

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

97 x 130 cm

OMBRES, 2007

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

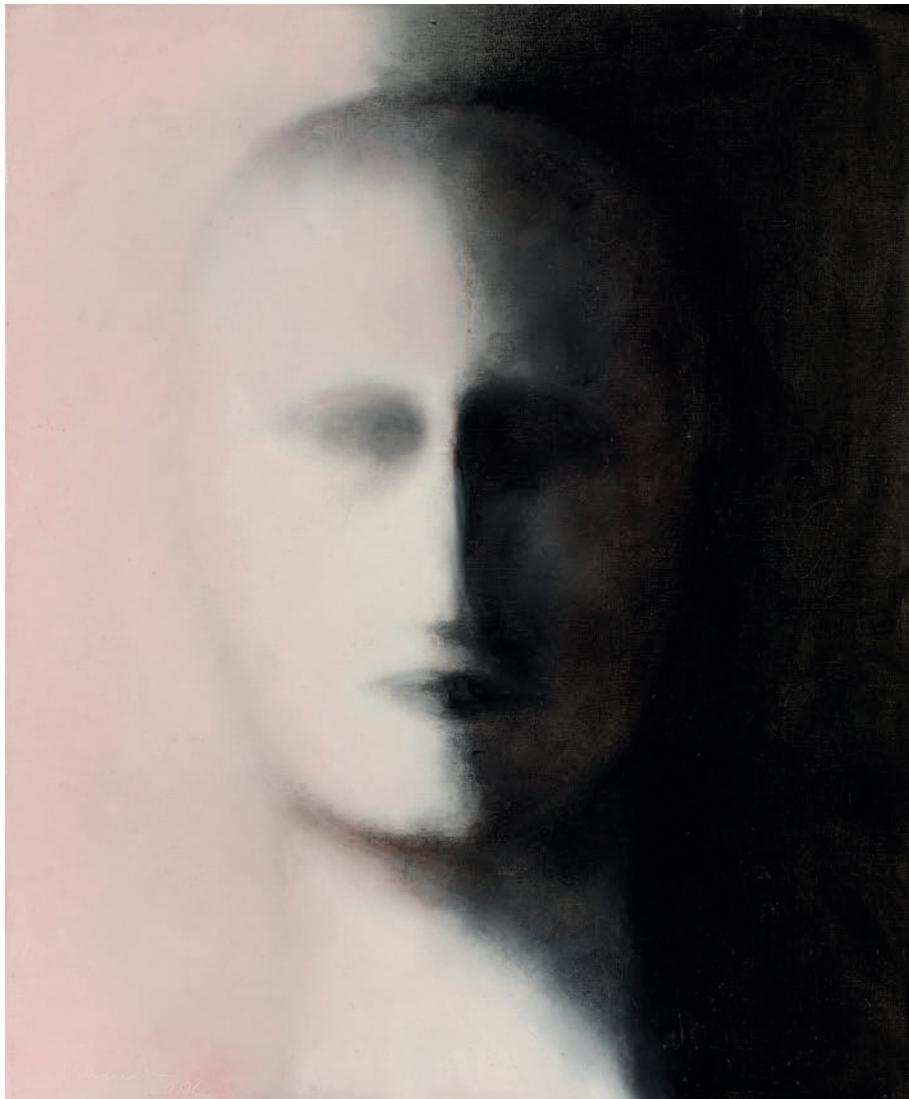
150 X 150 cm

OMBRES, 2005

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

46 x 55 cm

ROSTRE, 2002

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

46 x 38 cm

ATMOSFERA (VENÈCIA), 2003

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

114 x 195 cm

ATMOSFERA (VENÈCIA), 2008

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

130 x 162 cm

MARGHERA, 2008

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

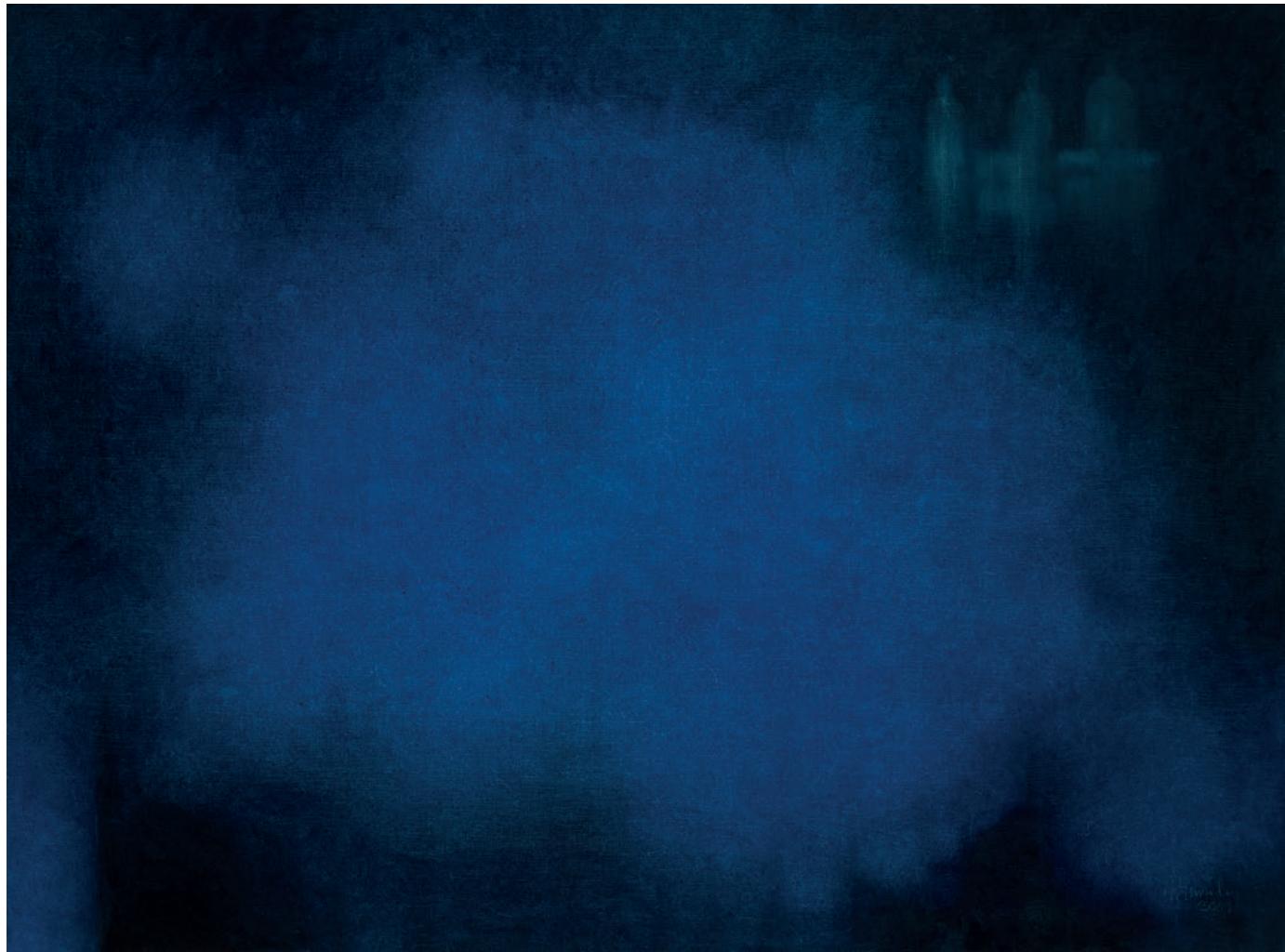
80 x 80 cm

ATMOSFERA, 2004

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

98 x 146 cm

ATMOSFERA (VENÈCIA), 2007

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

97 x 130 cm

ATMOSFERA, 2005

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

150 x 150 cm

EMPREMTES, 2006

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

130 x 130 cm

ATMOSFERA AMB FIGURA, 2006

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

60 x 73 cm

BARQUES, 1987

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

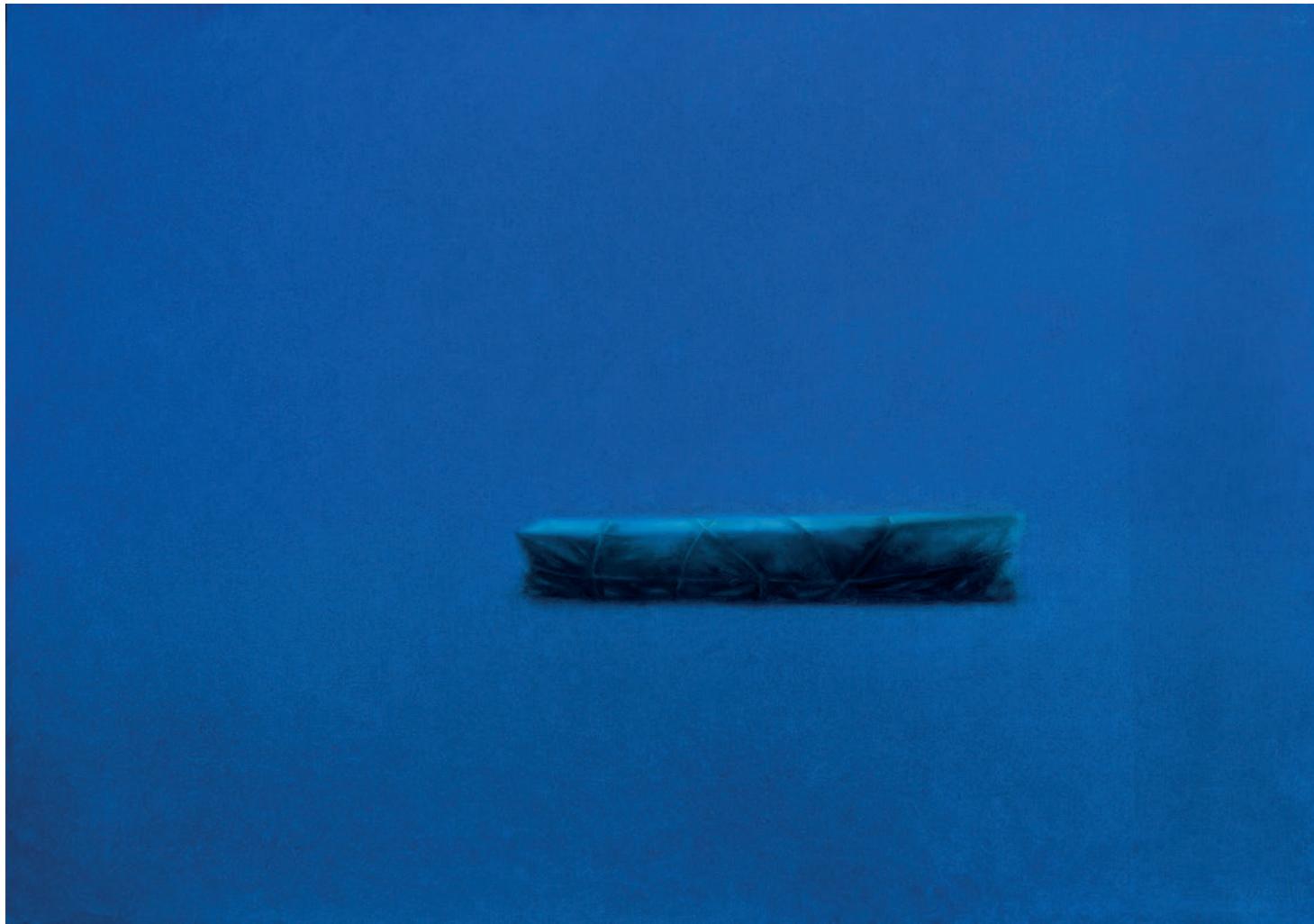
150 x 250 cm

BARQUES, 1985

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

150 x 200 cm

BARCA, 2010

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

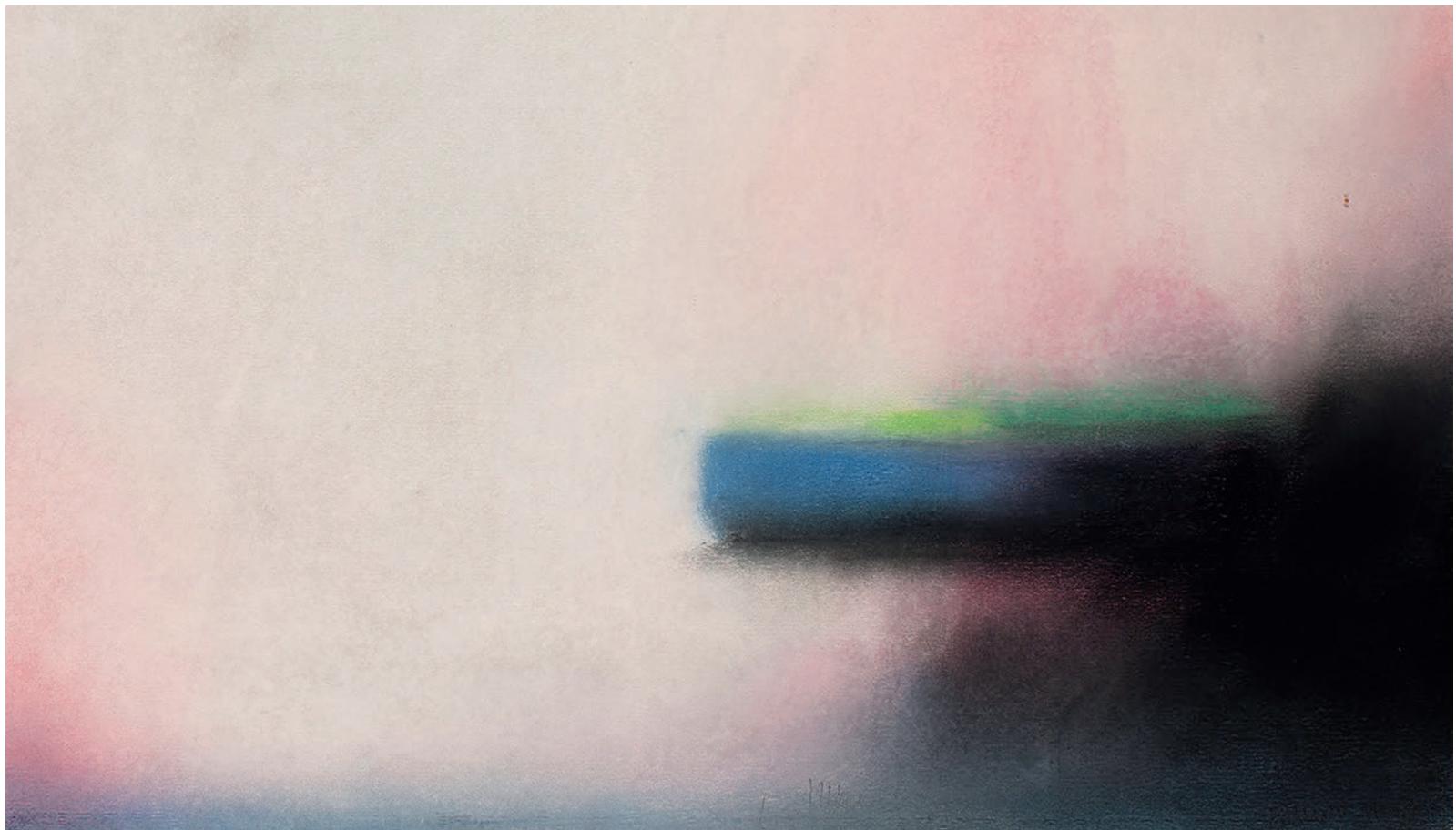
114 x 162 cm

BARQUES, 1986

Oli sobre tela · Óleo sobre tela · Oil on canvas · Huile sur toile

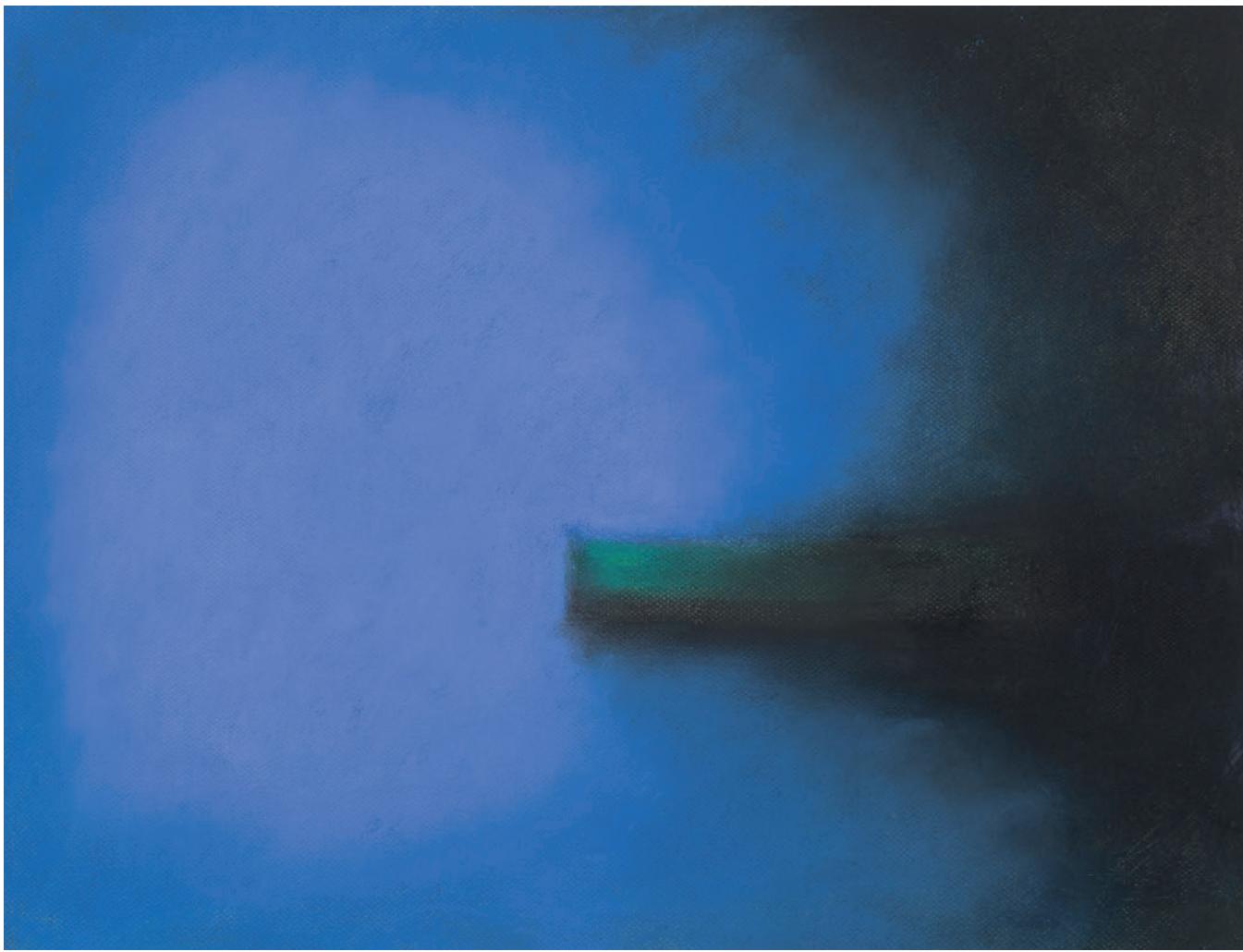
81 x 116 cm

BARCA, 2013

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

BARCA, 2012

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

BARCA, 2008

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

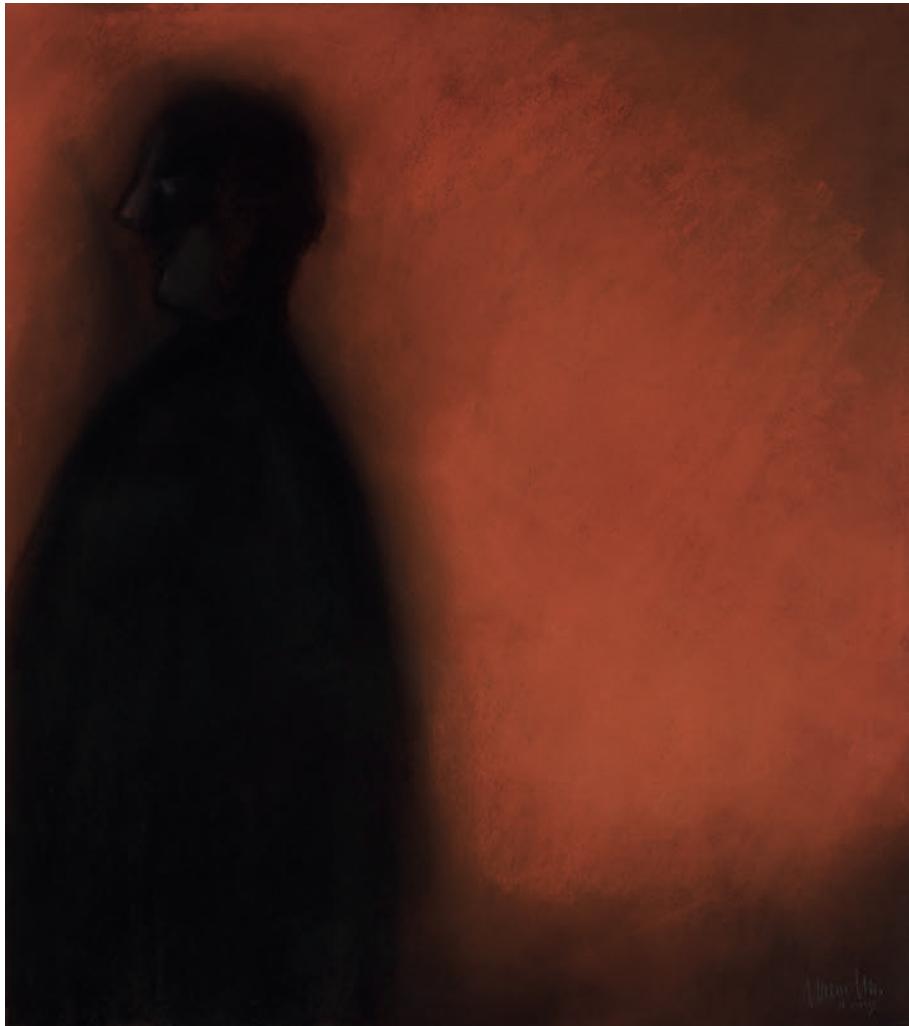
50 x 65 cm

BARCA, 2012

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

OMBRES, 2004

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

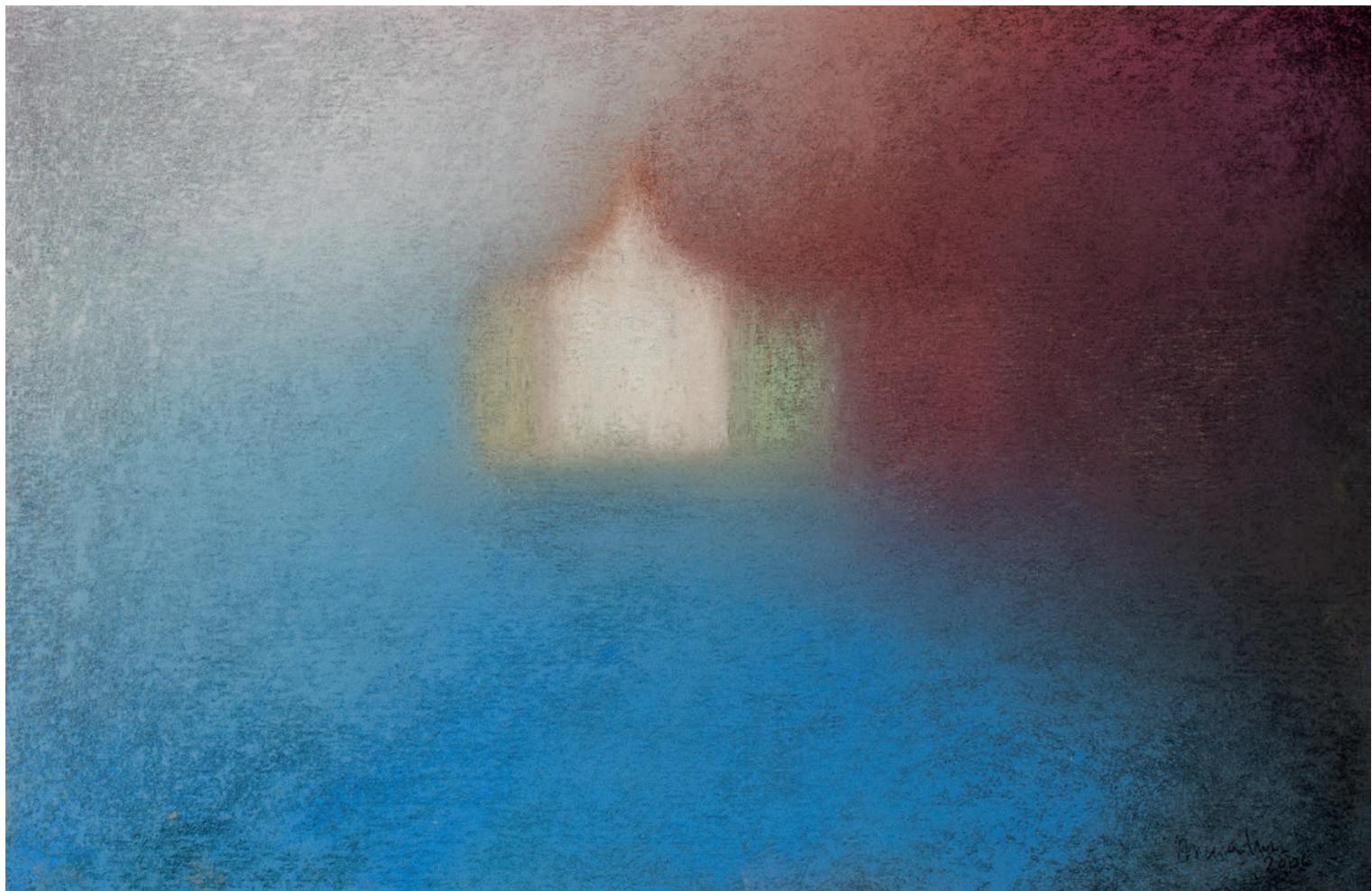
56 x 50 cm

ATMOSFERA, 2013

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

ATMOSFERA, 2006

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

OMBRES, 2006

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

ATMOSFERA, 2006

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

ATMOSFERA, 2008

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

ATMOSFERA AMB FIGURA NUA, 2006

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

ATMOSFERA AMB DUES FIGURES, 2005

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

34 x 50 cm

SOMNIS, 2013

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

70 x 100 cm

SOMNIS, 2015

Pastel sobre paper · Pastel sobre papel · Pastel on paper · Pastel sur papier

50 x 65 cm

ENTORN

CASTELL DE BENEDORMIENS, CASTELL D'ARO

CAT

Les sales municipals d'art ocupen actualment les estances d'aquesta construcció medieval, origen de la vila i baluard de la Vall d'Aro, documentada des de l'any 1041. Se'n conserva la part més antiga, del segle XII, i d'ençà de 1983 és la seu de les principals exposicions al municipi. Conjuntament amb l'església i els carrers del nucli antic de Castell d'Aro, està catalogat com a Bé Cultural d'Interès Nacional.

ES

Las salas municipales de arte ocupan actualmente las estancias de esta construcción medieval, origen del pueblo y baluarte de la Vall d'Aro, documentada desde el año 1041. Se conserva la parte más antigua, del siglo XII y a partir de 1983 es la sede de las exposiciones en el municipio. Conjuntamente con la Iglesia y las calles del casco antiguo de Castell d'Aro está catalogado como Bien Cultural de Interés Nacional.

FR

Les salles municipales d'art occupent actuellement les pièces de cette construction médiévale, origine de la ville et bastion de la Vall d'Aro datant de l'an 1041. On en conserve la partie la plus ancienne du XIe siècle et depuis 1983, c'est le siège des principales expositions dans la commune. De même que l'église et les rues de la vieille ville de Castell d'Aro, la bâisse est classée Bien Culturel d'Intérêt National.

EN

The municipal art galleries currently occupy the rooms of this medieval construction, the origin of the town and stronghold of Vall d'Aro, documented since 1041. Here, the oldest part, dating from the 12th century, is conserved and since 1983, it has been the centre for the main exhibitions in the municipality. Together with the church and streets of Castell d'Aro old town, it is listed as a Cultural Asset of National Interest.

BIOGRAFIA

JOSEP NAVARRO VIVES

1931 - 1939

Nascut el 1931 a Castelsarrasin (França) la seva família va tornar a Barcelona el 1935. La seva infantesa transcorre durant la Guerra Civil i en el si d'una família obrera, de manera que seran anys durs i difícils. Des de ben jove es va refugiar en el dibuix per aïllar-se de la duresa del seu dia a dia.

1945 - 1956

Als 14 anys es va matricular a l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona i el 1952 va entrar a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. El 1954 va guanyar el Primer Premi de la Figura a l'exposició de pintures universitàries a Madrid. Aquell mateix any va descobrir l'Empordà, un lloc que des d'aleshores formarà part de la seva vida i obra.

1957 - 1962

El 1957 va guanyar una beca per completar la seva formació a París, on va assistir a classes a l'École des Beaux-Arts i a l'Académie de la Grande Chaumière. El 1959 va obtenir una altra beca per estudiar a la Saint Martin's School of Art de Londres. El 1961 va guanyar el primer premi del British Railways Poster Competition. En aquesta etapa exposarà individualment a la Liberty Gallery i a la O'Hara Gallery.

1963 - 1969

Al seu retorn a Barcelona el 1963, va desenvolupar la sèrie Puertas, que donarà lloc a l'obra sobre La realidad de la forma. Amb aquesta sèrie s'inicia un camí cap a la síntesi en què la geometria ocupa un lloc central en les composicions dins d'una expressió òptica-cinètica. Aleshores participava a la Vintena Biennal de São Paulo i a l'exposició col·lectiva Pictograma I: L'art al Carrer de Barcelona.

1970 - 1976

S'uneix als camps de treball del grup MENTE (Mostra Espanyola de Noves Tendències Estètiques). Aquest mateix any exposa a Milà, Como, Brussel·les i Barcelona i dissenya el cartell i les medalles dels Campionats d'Europa de Natació que es celebren a Barcelona. El 1972 va fer el seu primer viatge als Estats Units i va mostrar la seva obra a la Henry Gallery de Washington D.C. Interessats en apropar l'art a la societat, Navarro Vives i la casa Disform creen el projecte d'edicions seriades d'art Disform Ediciones.

1977 - 1987

Als 14 anys es va matricular a l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona i el 1952 va entrar a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. El 1954 va guanyar el Primer Premi de la Figura a l'exposició de pintures universitàries a Madrid. Aquell mateix any va descobrir l'Empordà, un lloc que des d'aleshores formarà part de la seva vida i obra.

1988 - 1997

A finals dels anys 80, dóna per acabada l'etapa més figurativa, més lligada al reconoscible. En aquest moment, comença un viatge en què anirà despertant el seu costat fantàstic i poètic. Les formes es van estilitzant i perfilant i comença a transmetre noves emocions. Els anys 90 són anys molt dinàmics i intensos en què passa llargues temporades als Estats Units i Mèxic, aportant a la seva obra composicions urbanes i paisatges rurals.

El 1994 la seva ciutat natal va rebre homenatge a la seva carrera artística amb una exposició al consistori i el 1997 va rebre la Clau de Barcelona en reconeixement a la seva tasca artística. Durant aquest període exposarà individualment a Monterrey, a la ciutat de Panamà, Los Angeles, Oregon, Dallas, Milà, Venècia, París i Barcelona.

1998 - 2011

A finals dels anys 90, Navarro Vives abandona la natura morta i troba una major compenetració amb el paisatge. La gamma de colors canvia, s'atenua i els contrastos de color disminueixen. S'entrega a la tranquil·litat, segurament a causa d'una maduresa vital. Així mateix, introduceix la figura humana en les seves telles. Aquest període correspon a una època en què l'artista va mantenir una relació profunda amb la ciutat de Venècia. Serà una trobada inesperada en què cap dels dos pretenia res de l'altre. Aquesta connexió es reflectirà a l'etapa de les seves Atmòsferas. Durant aquests anys, va exposar individualment al Museu Ibercaja Camón Aznar de Saragossa i a galeries de Barcelona, Olot, Venècia, Dallas, Cortina d'Ampezzo i Milà.

2012 - Actualidad

Des del 2012 desenvolupa la sèrie Somnis on el joc entre conscient i subconscient el porta a un nou repte emocional i deixa anar als fantasmes del seu món oníric. Veiem un Navarro Vives inquiet, preocupat per la incertesa i posant en dubte fins i tot la seva pròpia existència. A causa de les dificultats de l'edat, comença a combinar l'oli amb altres tècniques menys exigents físicament com el pastel, que es converteix en un amic amb el qual seguir creant. El 2016 va rebre la Creu de Sant Jordi, màxima distinció que atorga la Generalitat als que presten serveis destacats a Catalunya. En aquesta darrera etapa ha exposat individualment al Museu Universitari del Chopo (Ciutat de Mèxic) i Barcelona i en mostres col·lectives a Castell d'Aro i a la Fundació Carmen & Lluís Bassat a Mataró. Avui, Josep Navarro Vives viu i treballa a Barcelona, passant també temporades a la seva casa-estudi de Castell d'Aro.

EXPOSICIONS · EXPOSICIONES · EXPOSITIONS · EXHIBITIONS

Exposicions individuals (*) Exposicions col·lectives

1958

Liberty Gallery
Londres

(*) Studio Gallery
Londres

1961

Liberty Gallery
Londres

(*) International Art Gallery
Londres

1962

O'Hara Gallery
Londres

1965

Galería de Arte de la Caja de Ahorros
municipal Pamplona

1968

Sala Nebíl
Madrid

1969

Galería René Metrás,
Barcelona

(*) XX Biennal Sao Paolo
Brasil

(*) Pictorama I
Barcelona

1970

Galeria Cadario
Milà (Itàlia)

Il Salotto
Como (Itàlia)

Galerie des Artistes Contemporains
de la Résidence Empain
Brusel·les (Bèlgica)

(*) Expo-Junio 70, Galeria René Metrás
Barcelona

(*) Mente 5
Pamplona

1971

Galería Sen
Madrid

(*) Grabados actuales
Lyon (França)

(*) Testimonio 70 del Nuevo Arte Español
Itinerant (Espanya)

(*) Arte de Vanguardia,
XI Salón de Agosto en el Museo de Ibiza
Eivissa (Balears)

(*) Man 71, Galeria René Metrás
Barcelona

(*) Museo del Empordà de Figueres
Figueres (Girona)

(*) Colectiva Picasso 90, Sala Pelaires
Palma de Mallorca (Balears)

1972

Henry Gallery
Washington DC (EUA)

Galería René Metrás
Barcelona

(*) Presencias de Nuestro Tiempo,
Galeria Grises
Bilbao (Bizkaia)

(*) Plástica Catalana
Contemporánea Itinerant
(Espanya)

1973

(*) Constructivisme, Galería Atenas
Saragossa

1974

Galería Pelaires
Palma de Mallorca (Balears)

Disform Edicions
Barcelona

Galería Rayuela
Madrid

1975	(*) Presencias de nuestro tiempo, Galería René Metrás Barcelona	1984	Robert Taylor Gallery Houston (EUA)
Galería Fenicia Puerto Banús (Màlaga)	(*) Colección Siglo XX, Galería Theo Barcelona	1985	Martha Lincoln Gallery Florida (EUA)
1976	1981	Works Gallery II	
Galería Theo Barcelona	Galería Theo Barcelona	Nova York (EUA)	
1977	Galería Heller Madrid, España	1986	The Fountain Gallery of Art Portland (EUA)
(*) Gran Formato, Galería Theo Madrid	The Fountain Gallery of Art Portland (EUA)	1987	Sala de Exposiciones del Banco de Las Islas Canarias Barcelona
1978	1982	1988	Galería Arte Actual Mexicano Monterrey (Mèxic)
(*) Panorma 78, Galería Theo Valencia i Barcelona	Works Gallery I Nova York (EUA)	Ankrum Gallery Los Angeles (EUA)	
1979	Works Gallery II Nova York (EUA)	1989	Abanté Fine Art Gallery Portland (EUA)
The Fountain Gallery of Art Portland (EUA)	1983		
(*) Pequeño Formato, Galería Theo Barcelona i Madrid	Galerie Reymondin et Cie Lausanne (Suïssa)		
(*) Artistes Mediterranis, Galería Theo Barcelona	Galería Daedalus Barcelona		
1980	Robert Taylor Gallery Houston (EUA)		
Renneth Gallery, Westhampton Beach Nova York (EUA)	Works Gallery I Nova York (EUA)		
Martha Lincoln Gallery Vero Beach, Florida (EUA)			

1991	1998	2009
Galería Brok Barcelona	Galeria Arcadi Calzada Olot (Girona)	Museo Ibercaja Camón Aznar Saragossa
RVS Fine Art Nova York (EUA)	1999 Craighead-Green Gallery Dallas (EUA)	2011 - 2012 Museo Universitario del Chopo (UNAM) Mèxic DF (Mèxic)
1992 Adams Middleton Gallery Dallas (EUA)	Galleria Contini Venècia (Itàlia)	2014 Galería Manuel Barbié Barcelona
1993 Galleria Contini Asiago (Itàlia)	2001 Galleria Contini Cortina d'Ampezzo (Itàlia)	(*) Dibuix Contemporani, Castell de Benedormiens Castell d'Aro (Girona)
Galleria Il Canocchiale Milà (Itàlia)	Galleria Tega Milà (Itàlia)	(*) Art Cinètic i constructivista, Castell de Benedormiens Castell d'Aro (Girona)
Galleria Contini Mestre (Itàlia)	2003 Exposició Castell de Benedormiens Castell d'Aro (Girona)	(*) Quatre dècades, cinquanta artistes 1940-1979, Fundació Carmen & Lluís Bassat, Nau Gaudí Mataró (Barcelona)
1994 Homenatge a l'Ajuntament de Castelsarrasin França	2004 Galeria Artur Ramon Barcelona	
1995 Galleria Contini Venècia (Itàlia)	2005 Craighead Green Gallery Dallas (EUA)	
Galerie Vallois Paris (França)	2007 Galleria Contini Venecia, Italia	
1996 Bernheim Gallery Panama		

PREMIS I RECONEXMENTS

1954

Primer premi de figura a l'Exposició de pintures universitàries
Madrid

1961

Primer premi "British Railway Poster Competition"
Londres

1987

Entrega La clau de Barcelona

Homenatge per la seva carrera artística
Castelsarrasin (França)

2016

La Creu de Sant Jordi
Barcelona

COL·LECCIONS

Antonio Puig SA Barcelona	Art Fonds of the Fundació AVUI Barcelona	Museo de Arte Contemporáneo Eivissa (Baleares)
Ball Janik and Novack EUA	Fundació Carmen & Lluís Bassat, Nau Gaudí Mataró (Barcelona)	Museo de Arte Contemporáneo Madrid
Basi Hermanos SA Barcelona	Mataró Barcelona	Museo de Arte Contemporáneo Sevilla
Black and Co EUA	Grupo Panrico Barcelona	Museu d'Art de Figueres Girona
British Crown Museum Londres	Hasting Foundation New York (EUA)	Museo del Castillo de San José Lanzarote
Centre de Recherches Visuelles Empain Bruselas (Bélgica)	Harsch Investment Corporation San Francisco (EUA)	Museo del dibujo “Julio Gavín” Castillo de Larres
Mairie de Castelsarrasin Castelsarrasin (França)	Imperia Patrimonios SL Barcelona	Promotion Product Server Logic Corporation Spears, Lubersky & Campbell Stoel, Rives, Boley, Fraser & Wyse Tonkon, Torp, Galen, Marmaduke & Booth (EUA)
Colecció Mapfre Barcelona	Industrial Sidrera SA Mèxic	
Conseil Général d'Angoulême França	Integra Health International Mèxic	
Dentaid SA Barcelona	Laboratorios Dr. Esteve SL Barcelona	
Euromadi Ibérica SA Barcelona	La Seda de Barcelona SA Barcelona	
Flamagas SA Barcelona	Museo de Bellas Artes Bilbao	

ES

ENTRE QUIETUD E INQUIETUD

JOSEP NAVARRO VIVES

Castell de Benedormiens, Castell d'Aro

MAURICI JIMÉNEZ RUIZ
Alcalde

Siempre es un honor y un placer para un alcalde dar la bienvenida a los artistas que visitan los espacios de arte de nuestro municipio, pero permitidme que os diga que hoy quien expone en el Castell de Benidormiens es uno de los nuestros, Josep Navarro Vives.

Con la exposición "Entre Quietud e Inquietud" conmemoramos, nada menos, que 50 años de relación, de vínculo, entre el pintor y Castell d'Aro. Son testimonio de ello la cuarentena de obras, entre pasteles y óleos, que se podrán contemplar en las salas del castillo hasta el domingo 27 de septiembre.

No es la primera vez que Josep Navarro Vives expone en nuestro municipio. Ya lo hizo en 2003 con una muestra en solitario, y en el año 2014 formando parte de la exposición colectiva "Arte Cinético y Constructivista" con Joan Puigmanera y Alberto Fabra.

La exposición es un homenaje a Navarro Vives, el artista que tiene su casa-estudio en Castell d'Aro, y que bajo el título "Entre Quietud e Inquietud" nos propone un viaje por la carrera artística de toda una vida. Nos encontramos ante un pintor inquieto, ávido de conocimiento, en continua evolución, siempre investigando el mundo que le rodea en busca de su obra maestra. Sus telas saben crear atmósferas mágicas, de las que no puedes dejar de mirar, que te hacen parar, pensar... en definitiva sentir.

Desde el consistorio agradecemos a Valèria Navarro, hija del artista, toda la dedicación que ha puesto desde hace meses y que ha hecho posible que esta exposición, que comenzó como un sueño para muchos de nosotros, se haya convertido en realidad.

Gracias Josep por volver a casa.

¡Sean todos bienvenidos!

CONXITA OLIVER

Miembro de la Asociación Internacional
de Críticos de Arte

Navarro Vives, el equilibrio de fuerzas opuestas

La obra de Josep Navarro Vives (Castellsarrasin, Francia 1931) es la de un artista solitario, inquieto e independiente que ha estado releyendo los géneros de la pintura tradicional, especialmente el paisaje, la naturaleza muerta y la figura, desde la vanguardia, concretamente a partir del constructivismo y el cinetismo óptico hasta llegar a la pintura metafísica.

Su presencia en la escena de la exposición ha sido prolífica e intensa, especialmente en el extranjero, ya desde su primera exposición individual en la O'Hara Gallery de Londres, su participación en la Bienal de Venecia en 1972 y las exposiciones constantes en los EE.UU. Una trayectoria que siempre ha destacado por su libertad y autonomía con respecto al lenguaje artístico dominante de la época. Cada etapa del artista supone una transición, una evolución progresiva en la búsqueda de un lenguaje formal que transmita su visión emocional y poética. Un proceso que ha sido imparable y constante desde los años cincuenta hasta el presente con pasteles que cierran su ciclo de vida.

Su denominador común consiste en fusionar dos mundos aparentemente antagónicos como el rigor y la disciplina constructiva con una magia misteriosa e irreal. Gracias a una disciplina austera, a un método que consiste en despojar las cosas hasta el punto de limitarlas a imágenes primordiales, es capaz de reflejar las sensaciones más internalizadas a través de la vida cotidiana. El lento proceso de reducir las formas reales a la síntesis esencial pasa por una geometrización y una organización compositiva basada en ejes de tensión y grandes áreas de luz y de color.

Observa, reflexiona y transforma. Él sabe cómo rescatar lo ínfimo y desapercibido, dándole una nueva dimensión y una perspectiva diferente. Con el paso de los años, la obra de Navarro Vives necesitaba evocar más y más, sugerir la esencia inherente de las cosas para transmitir una sensación de irrealdad, como si fuera un recuerdo desvanecido en la memoria. Nos habla al mismo tiempo sobre lo que se ve y lo que está oculto, sobre la verdad y lo imaginario, es decir, sobre la relación que se establece entre la realidad y el sueño. Otra constante de su obra pictórica es la languidez que infunde en sus escenas, inmersas en una vaporosa atmósfera etérea y una turbia neblina. Los espacios se congelan en una quietud intemporal y los contornos se diluyen y velan en el más puro sfumatto.

El intimismo de sus temas es en realidad un pretexto para desarrollar un universo emocional completo, cargado de ecos poéticos y recuerdos internos que detienen el tiempo. Aísla los elementos representados de su contexto y los coloca en espacios indefinidos, vacíos e intangibles, bañados en un silencio profundo y un clima enigmático. Con gran virtuosismo, construye la obra con una vocación arquitectónica, que se complace en capturar la fugacidad y la magia del momento. A lo largo de su creación, existe un culto al trabajo bien hecho y una exigencia técnica que solo está en manos de un buen conocedor del oficio.

Sus naturalezas muertas, figuras y paisajes, compuestos gracias a una estructura equilibrada en organizaciones geometrizantes, nos acercan a su universo íntimo. Un universo que, formado por los objetos más cercanos y por las escenas familiares, irradia una visión nostálgica de su entorno. En unas coordenadas internas formadas por líneas de fuerza que van marcando las pautas de construcción, coloca unas formas simplificadas, refinadas y esquemáticas que funcionan más como reflexiones mentales que como una representación de lo real.

Detrás de las frutas, las barcas, los árboles y las figuras femeninas, hay una serenidad que se identifica con el alma humana. Las armoniosas entonaciones de colores pálidos y las transparencias veladas utilizadas por Navarro Vives refuerzan aún más esta placidez dirigida a la parte más introspectiva del ser humano. Son paisajes interiores expresados desde un realismo mágico, pero con una construcción ordenada y racional, heredera de su geometría óptico-cinética de los años setenta.

La exposición actual, titulada Entre quietud e inquietud, presenta unas cuarenta obras realizadas entre los años 80 y el presente. La comisaria e hija del artista, Valeria Navarro, ha organizado la exposición buscando el hilo conductor de gran parte de su itinerario, dejando de lado el orden cronológico. Enfrenta y pone en diálogo diferentes momentos pictóricos para encontrar las características sustanciales de su lenguaje. La tesis radica en defender la estabilidad de fuerzas opuestas y antagónicas que se afanan por imponer su fuero, sus leyes y su orden. Ya las telas producidas a principios de los 80 que se pueden ver en esta exposición, inician el regreso a una figuración esencial, después de pasar por una abstracción matérica que es parte de la tendencia de la época. Es en este momento cuando se manifiesta una de las constantes que ocurrirán a lo largo de su trayectoria: el diálogo equilibrado entre reflexión y pasión, razón y sentimiento, estructura y disolución.

Al mismo tiempo, esta exposición tiene como objetivo incidir en los cincuenta años de relación entre Castell d'Aro y Navarro Vives; una estrecha vinculación derivada de las largas estancias del artista en la casa-estudio que tiene en esta localidad. No en vano, las experiencias mediterráneas que ha vivido el artista se reflejan como un sustrato en su lenguaje que busca esta alegría de vivir tan peculiar del espíritu del Mediterráneo. De unas frutas, unos árboles, unas barcas o unas figuras, extrae su perfume más intenso, logrando, a través de la depuración de elementos superfluos, encontrar el sustrato esencial de la existencia diaria. Son obras que expresan la vida como siempre la ha experimentado y reflejan la realidad de su entorno cotidiano como siempre lo ha respirado: una visión emocional y destilada de lo más cercano. Escenas que no son más que sublimaciones de una realidad transformada pasadas por el tamiz de la poesía: pensamientos de una discreta y exquisita naturalidad.

Con esta exaltación de la nimiedad, se afianzan los valores más elementales de todo lo natural ante la amenaza de que el torbellino de lo artificial y lo tecnológico pueda hacer sucumbir esta mirada sensual e íntima, paciente e introspectiva que ofrece su pintura. Una pintura auténtica que brota y crece como la vegetación y reduce al mínimo los elementos descriptivos, los empapa en un color limpio y los impregna con una elegancia espiritual.

Navarro Vives en su estudio de Castell d'Aro. 1995

Este es su poder transformador, capaz de devolvernos una visión trascendida, eternizada, de lo natural, con todo su efímero aroma y el olor del momento vivido.

El recorrido de la exposición ha sido moldeado en función de períodos visualmente diferenciados pero compartiendo el mismo nexo común: construir una estructura de emociones, expresada a través de campos de luz y de color, de fuertes vibraciones emocionales que conducen a la exploración del potencial humanista y expresivo de una figuración al borde de la abstracción.

Los 80, el regreso a la figuración

A partir de finales de los setenta comienza otra gran etapa en la creación de Navarro Vives que consiste en la mirada hacia la figuración después de pasar por una etapa interesante de informalismo matérico y explorar en el campo de la abstracción geométrica y la cinética; momento en el que formó parte del grupo Mente. También en este momento, comienza la desmaterialización de la pintura y la introducción de unos valores ambientales, más etéreos, vaporosos, atmosféricos y espaciales, aunque el rigor estructural se mantiene a través de un esquema compositivo basado en la geometría. Este giro de timón coincide con una parada abrupta debido a problemas de salud que lo harán reflexionar, en un descanso forzado, en su casa en Castell d'Aro. Reconsidera el significado de la vida y el destino del hombre y siente un deseo de expresión figurativa para enfrentar los nuevos desafíos que se propone.

Toda noción de movimiento desaparece y las obras de esta etapa respiran una austereidad y un silencio meditativo que son el resultado de un arduo proceso introspectivo, lleno de demandas internas, preguntas, enfoques y estímulos personales que se convierten en el espejo en el que se reflejan los puntos más vitales de su yo. Escenarios poéticos que siempre confirman el nexo que se establece entre el ser y el entorno.

Los elementos reales emergen de un fondo oscuro y se sitúan en un contexto inexistente. La luz y la oscuridad son la cara y la cruz de la misma moneda vital, esa dualidad que nace y muere con el hombre y a la que estamos sometidos toda nuestra vida. Es por eso que las pinturas de Navarro Vives son como espejos en los que podemos reflejarnos y en los que, inevitablemente, encontraremos estos dos polos opuestos que coexisten dentro de nosotros y con los que siempre mantenemos batallas y duelos. El misticismo y el silencio meditativo llegan para quedarse.

En cuanto a los temas, naturalezas muertas, barcas y paisajes se van esquematizando y despojando de todo lo superfluo para quedarse con la esencia. La rigurosa composición geométrica se mantiene pero con un tratamiento sensual. Son escenas que nos hablan de la soledad, de la tristeza del hombre frente a la vida, con una melancólica serenidad que detiene el tiempo.

Los 90 o la libertad creativa

Son años muy activos y productivos con ansias de viajar. Se va a Norteamérica, donde redescubrirá esas ciudades imponentes y puntiagudas que crecen hacia el cielo con edificios gigantes uno al lado del otro. Pintará metrópolis, paisajes y bodegones urbanos, que transmitirán dinamismo, el nuevo concepto del tiempo y la vida moderna. Pinceladas sólidas y cortas y colores vivos y contrastados.

Navarro Vives en su estudio de Castell d'Aro. 1993

También pasa largas temporadas en México, donde se impregna de la paleta de colores del país. Es el momento en el que disfruta de una gran libertad creativa, abriéndose cada vez más a la imaginación y la fantasía para incidir en esta atemporalidad tan característica de su carrera. Las formas se van estilizando y esquematizando, mientras que la intensidad del color juega un papel clave en este universo de irrealidad.

Su profundo conocimiento de los valores plásticos, especialmente el color, la materia y la luz, se articula a través de polaridades tensas y encuentros de opuestos que causan un choque visual. Serenidad y explosión, rigor y expansión, análisis y sentimiento, estatismo y soltura... se equilibran en un juego de vibraciones tanto interiores como exteriores.

Los años 2000, atmósferas pintadas

Los vacíos, las carencias, los silencios prolongados adquieren una dimensión misteriosa y actúan con más contundencia que la presencia. Esta lucha del artista contra la realidad estable e inmutable da toda la fuerza a la ausencia, a la nada, para identificarse con la percepción efímera y transitoria. Existe una desnudez primordial que representa el espacio no como una vacuidad pasiva, sino como un lugar surcado de energía. Una serie de pinturas que derivan de la reflexión de las nociones de espacio, tiempo, desocupación, límite y génesis. Barcas suspendidas en el vacío, frutas mágicas y paisajes silenciosos son el reflejo de su interior.

Nacen las Atmósferas pintadas, piezas que resultan de campos de color sutiles que se van degradando en veladuras difuminadas tejidas a partir de la superposición de capas de pigmento matizadas hechas con un gesto indistinguible. Anuncia el deseo de conectar con los espacios fluidos, sublimes y absolutos del cosmos. La transformación de las tonalidades en expansiones decrecientes crea ecos evanescentes de una gran riqueza de sonoridades. Llega a la experiencia trascendente de fusionarse con los ritmos y las vibraciones del universo, al infinito de la nada y al vacío más absoluto en un desarrollo creativo intenso y sorprendente.

El contrapunto entre las masas que ordenan y distribuyen el espacio y los campos atmosféricos que fluyen coexisten en una magnífica armonía de reflexión. Una tensión entre espacio, forma y color que hace que el espacio dialogue dentro del espacio. La sensación dominante que lo invade es la desaparición de un mundo irrepetible que escapa a la vista. Por lo tanto, evita los ruidos asociados con los colores estridentes para detener el tiempo y suspenderlo en un silencio eterno, como en un sueño, en el que la quietud es el momento esencial de la expresión.

Su proceso de trabajo es lento, minucioso y meticuloso y obedece a la superposición de capas de pigmento con un proceso de transparencias, raspados, rasguños, arrastres... en un transcurso complejo que insinúa los registros de esta suma de existencias. Sus obras nos permiten rastrear todo el desarrollo, nos dejan vislumbrar los restos de las continuas contribuciones, para participar en la lucha del artista con la obra. El ritmo del pincel, en intervenciones posteriores, va acumulando rastros que se fusionan entre sí y que son las que causan las vibraciones insinuadas y los latidos latentes tan característicos de su obra. Una serie de yuxtaposiciones van dando cuerpo a la pintura, para que cobre vida, con una pulsación interna que brota de las capas más profundas hasta la superficie.

Con un virtuosismo preciosista, una pulcritud impresionante y la delicadeza de un orfebre, construye una obra que se complace en capturar la fugacidad y la magia del momento, logrando captar esos momentos huidizos y efímeros que escapan a la vista. A lo largo de su creación, existe un culto al trabajo bien hecho y una exigencia técnica que solo está en manos de un buen conocedor del oficio.

Venecia es una de sus ciudades favoritas donde vivió durante largas temporadas a raíz de un profundo vínculo familiar. Allí se impregnó interiormente por este ambiente intemporal; este momento estancado en el pasado, esta luz suave pero incisiva. Su pintura pierde casi del todo la materia y la forma llega a su corazón. Gradualmente, emerge una nueva etapa en su evolución, su nueva manifestación del entorno: las atmósferas que lo acompañarán para siempre.

El perfil de las formas se va diluyendo progresivamente y esa interconexión espacial entre forma y color adquiere cada vez más un menor contraste, mientras que la estructura está ya casi intuida. La disolución de los límites es tan imperceptible que su presencia etérea se establece mediante matices cromáticos. Una niebla turbia y una atmósfera espesa diluyen y velan el contorno de los objetos para crear espacios metafísicos.

Es evidente, entonces, que la creación de Navarro Vives es una especie de viaje interior que resigue las señales vividas a través de percepciones, sensaciones, emociones, miradas, recuerdos, sentimientos, experiencias. Su trabajo se revela como una extensión de su discurso introspectivo, en un camino por el cual transcurre su actitud ante el arte y la vida.

En resumen, su arte se convierte en un arte de evocación que busca una relación con el espectador para despertarle las sensaciones más íntimas e interiorizadas. La dinámica de oposiciones entre razón y emoción, abstracción y figuración, real y ficticio, quietud y perturbación, presencia y ausencia, ocultación y descubrimiento, construcción y disolución, crean una depurada articulación formal que proviene tanto de la emotividad como de la meditación.

FR

ENTRE QUIÉTUDE ET INQUIÉTUDE

JOSEP NAVARRO VIVES

Castell de Benedormiens, Castell d'Aro

MAURICI JIMÉNEZ RUIZ

Maire

C'est toujours un honneur et un plaisir pour un maire que de donner la bienvenue aux artistes qui visitent les espaces d'art de notre commune, mais permettez-moi de vous dire qu'aujourd'hui, celui qui expose au château de Benedormiens est l'un des nôtres, j'ai nommé Josep Navarro Vives.

Avec l'exposition "Entre Quietud i Inquietud" « Entre quiétude et inquiétude », nous commémorons ni plus ni moins que 50 ans d'étroite relation entre le peintre et Castell d'Aro. En témoignent la quarantaine d'œuvres, entre huiles et pastels, que vous pourrez contempler dans les salles du château jusqu'au 27 septembre.

Ce n'est pas la première fois que Josep Navarro Vives expose dans notre commune : en 2003 il le faisait avec une exposition individuelle et en 2014 dans le cadre de l'exposition collective "Art Cinètic i Constructivista" « Art cinétique et constructiviste » aux côtés de Joan Puigmanera et Alberto Fabra.

Cette nouvelle exposition est un hommage à Navarro Vives. L'artiste, dont la maison-atelier est à Castell d'Aro, nous propose, sous le titre "Entre Quietud i Inquietud" « Entre quiétude et inquiétude », un voyage à travers le parcours artistique de toute une vie.

Nous sommes face à un peintre en ébullition, avide de connaissance, en constante évolution, sans cesse voué à l'étude du monde qui l'entoure à la recherche de son chef-d'œuvre. Ses toiles savent créer des atmosphères magiques, de celles dont on ne peut détacher le regard, qui font qu'on s'arrête, qu'on se met à penser... et, en définitive, à sentir des choses.

Le conseil municipal souhaite remercier Valèria Navarro, fille de l'artiste, pour l'acharnement qu'elle a déployé pendant des mois afin de permettre que cette exposition, qui a commencé comme un rêve pour beaucoup d'entre nous, devienne réalité.

Merci Josep de revenir chez toi.

Soyez tous les bienvenus !

CONXITA OLIVER

Membre de l'Association internationale
des critiques d'art

Navarro Vives, l'équilibre de forces opposées

L'œuvre de Josep Navarro Vives (Castelsarrasin, France 1931) est celle d'un artiste solitaire, soucieux et indépendant qui a revu les genres de la peinture traditionnelle, - en particulier le paysage, la nature morte et la silhouette, depuis l'avant-garde, concrètement à partir du constructivisme et du cinétisme optique jusqu'à arriver à la peinture métaphysique.

Sa présence dans le panorama des expositions a été prolifique et intense, surtout à l'étranger, déjà depuis la première exposition individuelle chez O'Hara Gallery à Londres, sa participation à la Biennale de Venise en 1972 et ses expositions constantes aux USA. Une trajectoire qui s'est toujours fait remarquer par la liberté et l'autonomie par rapport au langage artistique dominant du moment. Chaque étape de l'artiste représente une transition, une évolution progressive dans la recherche d'un langage formel qui transmet sa vision émotionnelle et poétique. Un processus qui a été imparable et constant depuis les années 1950 jusqu'à nos jours avec des pastels qui viennent fermer son cycle vital.

Son dénominateur commun consiste à fondre deux mondes apparemment antagoniques comme la rigidité et la discipline constructive avec un magicisme mystérieux et irréel. Grâce à une discipline austère, une méthode qui consiste à dévêtir les choses jusqu'à les limiter à des images primordiales, il est capable de refléter les sensations les plus intérieurisées à travers le quotidien. Le lent processus de réduction des formes réelles, jusqu'à parvenir à la synthèse essentielle, passe par une géométrisation et une organisation de composition basée sur des axes de tension et des surfaces importantes de lumière et de couleur. Il observe, il réfléchit et il transforme. Il sait dégager ce qui est infime et inaperçu, le dotant d'une nouvelle dimension et d'une optique différente. Avec le passage des années, l'œuvre de Navarro Vives a eu besoin d'évoquer de plus en plus, de suggérer l'essence inhérente des choses pour transmettre une sensation d'irréalité, comme s'il s'agissait d'un souvenir évanoui dans la mémoire. Il nous parle en même temps de ce que l'on voit et de ce qui se cache, de la vérité et de l'imaginaire, c'est-à-dire de la relation qui s'établit entre la réalité et le rêve. Une autre constante de son travail pictural est l'indolence qu'il insuffle à ses scènes, immergées dans une atmosphère vaporeuse éthérée et dans un brouillard trouble. Les espaces sont congelés dans une quiétude intemporelle et les contours sont dilués et voilés dans le sfumato le plus pur.

L'intimisme de ses thèmes est en réalité un prétexte pour développer tout un univers émotionnel, chargé d'échos poétiques et de recueils intérieurs qui arrêtent le temps. Il isole de leur contexte les éléments représentés, et les situe dans des espaces indéfinis, vides et intangibles, baignés par un silence profond et un climat énigmatique. Avec une grande virtuosité, il construit l'œuvre au moyen d'une évocation architecturale, dans laquelle il prend plaisir à concrétiser la fugacité et la magie du moment. Il y a, dans toute sa création, un culte à l'œuvre bien faite et une exigence technique qui ne se trouve qu'entre les mains d'un bon connaisseur de l'office d'un bon technicien ou praticien.

L'intimisme de ses thèmes est en réalité un prétexte pour développer tout un univers émotionnel, chargé d'échos poétiques et de recueils intérieurs qui arrêtent le temps. Il isole de leur contexte les éléments représentés, et les situe dans des espaces indéfinis, vides et intangibles, baignés par un silence profond et un climat énigmatique. Avec une grande virtuosité, il construit l'œuvre au moyen d'une évocation architecturale, dans laquelle il prend plaisir à concrétiser la fugacité et la magie du moment. Il y a, dans toute sa création, un culte à l'œuvre bien faite et une exigence technique qui ne se trouve qu'entre les mains d'un bon connaisseur de l'œuvre d'un bon technicien ou praticien.

Ses natures mortes, ses silhouettes et ses paysages, composés grâce à une structure équilibrée en organisations géométrisantes, nous rapprochent de son univers intime. Un univers qui, constitué par les objets les plus proches et les scènes familiales, est nourri d'une vision nostalgique de son environnement. Sur des constructions internes formées par des lignes de force qui marquent les règles de construction, il place des formes simplifiées, épurées et schématiques qui fonctionnent plus comme réflexions mentales que comme la représentation du réel.

Derrière les fruits, les barques, les arbres et les silhouettes féminines, il existe une sérénité qui s'identifie à l'âme humaine. Les intonations harmonieuses de couleurs pâles et les transparences voilées employées par Navarro Vives renforcent encore plus cette placidité qui s'adresse à la partie la plus introspective de l'être humain. Il s'agit de paysages intérieurs exprimés dans un réalisme magique, mais avec une construction ordonnée et rationnelle, héritière de son géométrisme optique-cinétique des années 1970.

L'exposition actuelle, dont le titre est *Entre quietud i inquietud* (Entre quiétude et inquiétude), présente une quarantaine d'œuvres réalisées entre les années 1980 et nos jours. La commissaire et fille de l'artiste, Valeria Navarro, a organisé l'exposition en cherchant le fil conducteur d'une bonne partie de son itinéraire, en laissant de côté l'ordre chronologique. Elle confronte et fait dialoguer différents moments picturaux pour trouver les caractéristiques substantielles de sa langue. Le propos consiste à défendre la stabilité de forces contraires et antagoniques qui s'efforcent d'imposer leur juridiction, leurs lois et leur ordre. Les toiles produites au début des années 1980 et que l'on peut voir dans cette exposition, entament déjà le retour à une figuration essentielle, après être passée par une abstraction matiériste qui s'inscrit dans la tendance de l'époque. C'est alors) que se manifeste l'une des constantes qui seront présentes le long de sa trajectoire : le dialogue équilibré entre réflexion et passion, raison et sentiment, structure et dissolution. Cette exposition veut également s'attacher aux cinquante années de relation entre Castell d'Aro et Navarro Vives ; un lien étroit né des longs séjours de l'artiste dans la maison-studio qu'il possède dans cette commune. Ce n'est pas en vain que les expériences méditerranéennes vécues par l'artiste sont reflétées comme substrat dans son langage, qui cherche cette joie de vivre si particulière à l'esprit de la Méditerranée. Des fruits, des arbres, des bateaux ou des silhouettes il extrait le parfum le plus intense, et parvient - en épurant des éléments superflus -, à trouver le substrat essentiel de l'existence quotidienne. Ce sont des œuvres qui expriment la vie telle qu'il l'a toujours vécue et qui reflètent la réalité de son environnement quotidien el qu'il l'a toujours respiré : une vision émotive et distillée de la proximité. Des scènes qui ne sont autres que des sublimations d'une réalité transformée passées par le filtre de la poésie : des pensées d'un naturel exquis et discret.

Navarro Vives en su estudio de Castell d'Aro. 1995

Avec cette exaltation de la superfluité, il renforce les valeurs les plus élémentaires de tout ce qui est naturel face à la menace de voir le tourbillon de l'artificiel et de la technologie faire succomber ce regard sensuel et intime, patient et introspectif qu'offre sa peinture. Une peinture authentique qui pousse et grandit comme la végétation et qui réduit les éléments descriptifs au minimum, les imbibe d'une couleur propre et les imprègne d'une élégance spirituelle.

C'est son pouvoir transformateur, capable de nous restituer la vision du naturel pénétrée, éternisée, avec tout son arôme éphémère et la senteur du moment vécu.

Le parcours de l'exposition a été créé en fonction de périodes visuellement différenciées, bien que partageant le même lien commun : construire une structure des émotions, exprimer des champs de lumière et de couleur à fortes vibrations animiques qui mènent vers l'exploration du potentiel humaniste et expressif d'une figuration à la limite de l'abstraction.

Les années 1980, le retour à la figuration

C'est à la partir de la fin des années 1970 que commence une autre étape importante dans la création de Navarro Vives et qui consiste à regarder vers la figuration après être passé par une étape intéressante de matérialisme informel et d'exploration du domaine de l'abstraction géométrique et du cinétisme ; c'est l'époque où il a fait partie du groupe Mente. C'est aussi à cette époque qu'il entame la dématérialisation de la peinture et l'introduction des valeurs environnementales, éthérees, vaporeuses, atmosphériques et spatiales, tout en conservant la rigidité structurelle à travers un schéma de composition basé sur la géométrie. Ce changement de cap coïncide avec un brusque arrêt causé par des problèmes de santé et qui le fera réfléchir, au cours d'un repos forcé, dans sa maison de Castell d'Aro. Il remet en question le sens de la vie et la destinée de l'homme, et il ressent un désir d'expression figurative pour faire face aux nouveaux défis qu'il se propose.

C'est alors que disparaît toute notion de mouvement et les œuvres de cette période respirent une austérité et un silence méditatif qui sont le résultat d'un processus d'introspectif difficile, nourri d'exigences internes, de remises en question, d'approches et de stimulations personnelles qui deviennent le miroir sur lequel se reflètent les points les plus vitaux de son moi. Des scènes poétiques qui constatent à tout moment le lien qui s'établit entre l'être et l'environnement.

Les éléments réels émergent d'un fond obscur et se placent dans un contexte inexistant. La lumière et l'obscurité sont les deux faces d'une même monnaie vitale, la dualité qui naît et meurt avec l'homme et à laquelle nous sommes soumis pendant toute notre vie. C'est la raison pour laquelle les tableaux de Navarro Vives sont comme des miroirs dans lesquels nous pouvons briller et dans lesquels, nous trouverons, irrémédiablement, ces deux pôles opposés qui coexistent en nous et avec lesquels nous maintenons constamment des batailles et des duels. Le mysticisme et le silence méditatif sont arrivés pour rester.

Quant aux thèmes, des natures mortes, des barques et des paysages se schématisent et se dépouillent de tout ce qui est superflu pour conserver l'essence. La composition géométrique reste rigoureuse mais elle reçoit un traitement sensuel. Il s'agit de scènes qui nous parlent de la solitude, de la tristesse de l'homme face à la vie, avec une sérénité mélancolique qui arrête le temps.

Les années 1990 ou la liberté créative

Ce sont des années très actives et très productives avec des désirs profonds de voyage. Il se rend en Amérique du Nord où il redécouvrira ces villes imposantes, pointues, qui poussent vers le ciel avec des bâtiments gigantesques à côté les uns des autres. Il peindra des métropoles, des paysages et des natures mortes urbaines, qui transmettront le dynamisme, le nouveau concept du temps et de la vie moderne. Des coups de pinceau solides et courts, et des couleurs vives et contrastées.

Navarro Vives en su estudio de Castell d'Aro. 1993

Il réalise également de longs séjours au Mexique dont il s'imprègne de la palette chromatique. C'est le moment où il profite d'une grande liberté créative, en s'ouvrant de plus en plus à l'imagination et à la fantaisie pour influencer cette intemporalité si caractéristique de sa trajectoire. Les formes se stylisent, se schématisent, tandis que l'intensité de la couleur joue un rôle clef dans cet univers d'irréalité.

Sa connaissance profonde des valeurs plastiques, surtout de la couleur, de la matière et de la lumière, s'articule au moyen de polarités tendues et de rencontres contraires qui provoquent un choc visuel. Sérénité et explosion, rigueur et expansion, analyse et sentiment, statisme et aisance... s'équilibre dans un jeu de vibrations intérieures et extérieures.

Les années 2000, les atmosphères peintes

Les cavités, les carences, les silences prolongés prennent une dimension mystérieuse et agissent avec plus de fermeté que la présence. Cette lutte de l'artiste contre la réalité stable et immuable accorde toute la force à l'absence, au néant, pour s'identifier à la perception éphémère et passagère. Il existe une nudité primordiale qui représente l'espace non pas comme une vacuité passive, mais comme un lieu sillonné par l'énergie. Une série de peintures qui dérivent de la réflexion, des notions d'espace, de temps, de loisir, de limite et de genèse. Des barques suspendues dans le vide, des fruits magiques et des paysages silencieux sont le reflet de son intérieur.

C'est ainsi que naissent les *Atmosferas pintadas* (*Atmosphères peintes*), des pièces qui sont le résultat de subtils champs de couleur qui se dégradent dans des voiles estompés tissés à partir de la superposition de couches nuancées de pigment, créées avec un geste indiscernable. Il annonce la volonté de se connecter aux espaces fluides, sublimes et absous du cosmos. La transformation des tonalités en expansions décroissantes crée des échos évanescents d'une grande richesse de sonorités. Il parvient à l'expérience transcendante de fusionner avec les rythmes et les vibrations de l'univers, à l'infini du néant et du vide le plus absolu, dans un développement créatif intense et surprenant.

Le contrepoint entre les masses qui ordonnent et distribuent l'espace et les champs atmosphériques qui coulent, coexistent, dans une magnifique harmonie de réflexion. Une tension entre espace, forme et couleur, qui fait dialoguer l'espace au sein de l'espace. La sensation dominante qui l'envahit est celle de la disparition d'un monde unique qui échappe au regard. C'est pour cette raison qu'il évite les bruits, qui sont associés aux couleurs stridentes pour arrêter le temps et le suspendre dans un silence éternel, de la même manière que, dans un rêve, le moment essentiel de l'expression est la quiétude.

Son processus de travail est lent, minutieux et méticuleux et obéit à la superposition de couches de pigment avec un processus de transparencies, de frottages, de grattages, de traînées... dans un parcours complexe qui laisse entrevoir les registres de cette somme d'existences. Ses œuvres nous permettent de suivre tout le développement, elles nous laissent apercevoir les restes des contributions continues, pour participer à la lutte de l'artiste avec l'œuvre. Le mouvement du pinceau, dans des interventions suivies, accumule des traces qui se fondent entre elles et qui provoquent les vibrations insinuées et les battements latents si caractéristiques de son œuvre. Une série de juxtapositions donnent corps à la peinture, qui arrive vive, avec une pulsation intérieure qui jaillit des couches les plus profondes jusqu'à la surface.

Avec un virtuosité précieuse, une netteté impressionnante et la délicatesse d'un orfèvre, il construit une œuvre qui se complait à concrétiser la fugacité et la magie du moment, parvenant à recueillir ces moments fugaces et éphémères qui échappent au regard. Il y a, dans toute sa création, un culte à l'œuvre bien faite et une exigence technique qui ne se trouve qu'entre les mains d'un bon connaisseur de l'office.

Venise fait partie de ses villes favorites où il a vécu de longues périodes à la suite d'un lien familial profond. Il s'y est imprégné intérieurement de cette atmosphère intemporelle ; ce temps stagnant dans le passé, cette lumière douce mais incisive. Sa peinture perd presque complètement la matière et la forme arrive à son cœur. Peu à peu, une nouvelle étape apparaît dans son évolution, sa nouvelle manifestation de l'environnement : les atmosphères qui l'accompagneront toujours.

Le profil des formes se dilue progressivement et cette interconnexion spatiale entre forme et couleur présente de moins en moins de contraste, tandis que l'on devine presque la structure. La dissolution des limites est si imperceptible que sa présence éthérée s'établit au moyen d'ombres chromatiques. Un brouillard trouble et une atmosphère épaisse diluent et veillent au contour des objets jusqu'à créer des espaces métaphysiques.

Il est donc évident que la création de Navarro Vives est une sorte de voyage intérieur qui parcourt les signaux vécus à travers des perceptions, des sensations, des émotions, des regards, des souvenirs, des sentiments, des expériences. Son travail se révèle comme une prolongation de son discours introspectif, sur une voie par laquelle passe son attitude face à l'art et la vie.

En définitive, son art devient un art d'évocation qui cherche une relation avec le spectateur pour éveiller chez lui les sensations les plus intimes et les plus intériorisées. La dynamique d'oppositions entre raison et émotion, abstraction et figuration, réel et fictif, quiétude et perturbation, présence et absence, dissimulation et découverte, construction et dissolution, créent une articulation formelle épurée en provenance de l'émotivité et de la méditation.

EN

BETWEEN STILLNESS AND RESTLESSNESS

JOSEP NAVARRO VIVES

Castell de Benedormiens, Castell d'Aro

MAURICI JIMÉNEZ RUIZ
Mayor

It is always an honour and a pleasure for a mayor to welcome the artists who visit the art exhibition centres in our municipality, but please let me add that, today, the artist exhibiting at Benedormiens Castle, is one of our own, Josep Navarro Vives.

With the exhibition "Entre Quietud i Inquietud" (Between Stillness and Restlessness) we are celebrating nothing less than a relationship spanning 50 years, a connection between the painter and Castell d'Aro. This is attested to by these forty works, from pastels to oils, on view in the exhibition rooms of the castle until Sunday 27th September.

This is not the first time that Josep Navarro Vives has exhibited in our municipality. He had a solo exhibition in 2003, and, as part of the collective exhibition "Art Cinètic i Constructivista" (Kinetic and Constructivist Art) with Joan Puigmanera and Alberto Fabra, in 2014.

The exhibition is a homage to Navarro Vives, the artist who has his house-studio in Castell d'Aro, and which, under the title "Entre Quietud i Inquietud" (Between Stillness and Restlessness), offers us a journey through his lifetime's artistic career.

We find ourselves before a restless painter, one eager for knowledge, in continuous evolution, always investigating the world around him in the search of his masterpiece. He knows how to create magical atmospheres on his canvases, those that you cannot look away from, that make you stop, think... and ultimately feel.

We at the town council would like to thank Valèria Navarro, the artist's daughter, for her dedication over a number of months and for making this exhibition possible, which for many of us began as a dream and has now become a reality.

Thank you, Josep, for coming home.

All are welcome!

CONXITA OLIVER

Member of the International Association
of Art Critics

Navarro Vives, the equilibrium of opposing forces

The work of Josep Navarro Vives (born Castelsarrasin, France in 1931) is that of a solitary, restless and independent artist who has been re-reading the genres of traditional painting - especially landscape, still life and the figure - from point of view of the avant-garde, specifically through Constructivism and Optical-kinetic art and, finally, Metaphysical painting.

He has had a strong and prolific presence on the exhibition scene, particularly abroad, ever since his first solo exhibition at the O'Hara Gallery in London, his participation at the Venice Biennale in 1972 and the many exhibitions in the USA. It is a career that has always been noted for its freedom and an autonomy regarding the dominant artistic language of the time. Each of the artist's stages represents a transition, a progressive evolution in the search for a formal language with which to convey his emotional and poetic vision. A process that has been unrelenting and constant from the 1950s to the present day, closing his life-cycle with the work in pastels.

The common denominator lies in the merging of two apparently antagonistic worlds such as constructive rigour and discipline with a mysterious and unreal magicism. Thanks to an austere discipline, a method consisting of stripping things down, limiting them to primordial images, he is able to reflect the most internalised emotions through the everyday. The slow process of reducing real forms down to the distillation of the essential involves a geometrisation and a compositional organisation based on axes of tension and on large areas of light and colour.

He observes, reflects and transforms. He knows to rescue the insignificant and unnoticed, giving it a new dimension and a different perspective. As the years have passed, Navarro Vives's work has needed more and more to evoke, to suggest the inherent essence of things in order to convey a feeling of unreality, as if it really were a recollection vanished from memory. He speaks to us at the same time of what is seen and what is hidden, of the truth and the imaginary, or the relationship established between reality and the dream. Another constant of his pictorial work is the languidness that infuses his scenes, submerged in an ethereal, hazy atmosphere and in a murky mist. The spaces are frozen in a timeless stillness and the outlines are dissolved and veiled in the purest sfumato.

The Intimism of his subjects is really a pretext to create an emotional universe, full of poetic echoes and withdrawals into the interior that stop time. He isolates the elements represented from their context and places them in indefinite, empty and intangible spaces, bathed by deep silence and by an enigmatic atmosphere. With great virtuosity, he constructs the work through an architectural vocation, which delights in capturing the transience and magic of the instant. Throughout his creative output, there is a reverence for the work well done and for the technical demands which lie only in the hands of an expert in the craft.

His still lifes, figures and landscapes, composed through a balanced structure in geometric arrangements, bring us closer to his intimate universe. A universe, consisting of the objects closest to him and of familiar scenes, that exude a nostalgic vision of his surroundings. On the internal coordinates formed by lines of force that set the constructive guidelines, he places a few simplified, refined and schematic forms that function more as mental reflections than the representation of the real.

Behind the fruit, the boats, trees and female figures, there is a serenity that is identified with the human soul. The harmonic intonations of pale colours and the glazed transparencies used by Navarro Vives reinforce this tranquillity directed to the most introspective part of the human being. They are interior landscapes expressed through magical realism, but with an orderly and rational construction, the heir of his Optico-kinetic Geometricism of the Seventies.

The current exhibition, entitled *Entre quietud i inquietud*, (Between Stillness and Restlessness), presents around forty works produced between the 1980s and present day. Leaving the chronological order to one side, the curator and daughter of the artist, Valeria Navarro, has organised the exhibition by looking for the thread that connects the majority of the works included in the exhibition. She has placed pictorial moments side-by-side, putting them in dialogue with each other, in order to draw out the main characteristics of his language. The thesis lies in upholding the stability of contrary and antagonistic forces that seek to impose their jurisdiction, their laws, and their order. Already, in the canvases produced at the beginning of the 1980s that can be seen in this exhibition, one can see the return to an essential figuration, having passed through the Matterist Abstraction that marked the artistic trend of the period. It is at this point that one of the constants that have been present throughout his career becomes evident: the balanced dialogue between reflection and passion, reason and feeling, structure and dissolution.

At the same time this exhibition seeks to underscore the fifty-year-long relationship between Navarro Vives and Castell d'Aro; a close link that came about through the artist's lengthy stays in his house-studio in the town. And not for nothing: the Mediterranean experiences that the artist has undergone are reflected as an underlying layer in his language that seeks out this joy of living that is so particular to the spirit of the Mediterranean. From the fruit, the trees, boats or figures, he extracts their most intense perfume, managing - by removing those superfluous elements - to find the essential substrate of daily existence. They are works that express life as it has always been lived and reflect the reality of his everyday environment as it has always been breathed: an emotive and distilled vision of that closest to him. Scenes that are nothing more than sublimations of a reality transformed, passed through the sieve of poetry: thoughts of an exquisite and measured naturalness.

With this exaltation of the trivial, the most elemental values of the natural world are reaffirmed against the threat made by the whirlwind of the artificial and the technological, the threat to overcome this sensual and intimate, patient and introspective way of seeing that his painting offers. An authentic painting that springs up and grows like vegetation and which reduces the descriptive elements to a minimum, he saturates them with clear colour and he impregnates them with a spiritual elegance.

It is this, his transformative power, that is able to return to us the vision of transcended, eternalised nature, with all its fleeting aromas and the scent of the moment lived.

The layout of the exhibition has been arranged in accordance with the periods that are visually different but share the same common nexus: building a structure of emotions, expressed through fields of light and colour with strong emotional vibrations that lead to the exploration of the humanistic and expressive potential of a figuration at the limit of the abstract.

Navarro Vives en su estudio de Castell d'Aro. 1995

The 1980s, the return to figuration

From the end of the Seventies, another great creative period for Navarro Vives began which saw his gaze turn towards figuration, having previously been through an interesting period of Matterist Informalism and of exploring the field of Geometric Abstraction and Kinetic art; a period when he was part of the Mente group. Also at this time, he started the dematerialisation of the painting and the introduction of environmental values, more ethereal, hazy, atmospheric and spatial, although the structural rigour is maintained through a compositional scheme based on geometry. This change of direction coincided with a sudden stop for health reasons that would make him reflect, at his home in Castell d'Aro for a period of forced rest. He reconsidered the meaning of the life and fate of man and felt the need for figurative expression in order to face the new challenges that this reflection offered.

All notion of movement disappears and the works of this period exude an austere and a meditative silence, the result of an arduous introspective process, full of internal demands, questions, perspectives and personal stimuli that became the mirror on which the most vital points of his self would be reflected. These are poetic settings that always form the nexus that is established between the being and the environment.

The real elements emerge from a dark background and are placed in a non-existent context. Light and darkness are two sides of the same vital coin, the duality that is born and dies with man and to which we are subject all our lives. Because of this, the paintings of Navarro Vives are like mirrors in front of which we can parade ourselves and where, irremissibly, we find these two opposing poles that coexist within us and with which we always maintain battles and duels. Mysticism and meditative silence have arrived to stay.

As regards the themes, still lifes, boats and landscapes, they are mapped out and stripped of everything superfluous in order to leave the essence. The rigorous compositional geometric is retained but is dealt with sensually. They are scenes that speak to us of loneliness, of the sadness of man in the face of life, with a melancholic serenity that stops time.

Los 90 o la libertad creativa

He was very active and productive in these years, with a desire to travel. He went to North America where he would rediscover those towering, pointed cities that grow into the sky with gigantic buildings set side-by-side. He would paint metropolises, landscapes and urban still lifes, in which he would convey the dynamism, the new concept of time and modern life. Solid and short brushstrokes, vivid and contrasting colours.

He also spent long periods in Mexico where he imbued himself with the country's chromatic palette. This was the moment when he enjoyed great creative freedom, increasingly opening himself up to the imagination and fantasy for it to affect this timelessness which is so characteristic of his career. The shapes are stylised and schematised, while the intensity of colour plays a key role in this universe of unreality.

The profound knowledge of the artistic values, especially of colour, matter and light, is articulated through tense polarities and the meeting of opposites that cause a visual shock. Serenity and explosion, rigour and expansion, analysis and feeling, statism and separateness... are balanced in a play of vibrations both interior and exterior.

Navarro Vives en su estudio de Castell d'Aro. 1993

The 2000s, the painted atmospheres

Gaps, deficiencies, prolonged silences take on a mysterious dimension and act with more forcefulness than presence. This struggle of the artist against the stable and immutable reality grants all the force to the absence, to the nothingness, in order to identify himself with the ephemeral and transient perception. There is a primordial nudity that represents the space, not as a passive vacuity, but as a place cut through with energy. A series of paintings that derive from the reflection of the notions of space, time, disoccupation, boundary and genesis. Boats suspended in the void, magic fruits and silent landscapes are the reflection of his interior.

The Atmosferes pintades (Painted Atmospheres) were born, works resulting from subtle fields of colour that deteriorate in the blurred glazes woven from the superimposition of blended pigment layers made with an indiscernible touch. It announces the desire to connect with the fluid, the sublime and the absolute spaces of the cosmos. The transformation of the tonalities in diminishing expansions creates some evanescent echoes of a great richness of sonorities. It reaches the transcendent experience of merging with the rhythms and vibrations of the universe, to the infinitude of nowhere and to the most absolute emptiness in an intense and surprising creative development.

The counterpoint between the masses that organise and distribute the space and the atmospheric fields that flow, coexist in a magnificent harmony of reflection. A tension between space, form and colour that makes the space within the space converse. The dominant sensation that invades this is the disappearance of an unrepeatable world that escapes the gaze. For this reason, it avoids the noise associated with the strident colours in order to stop time and suspend it in an eternal silence, in the same way as in a dream, the stillness is the essential moment of the expression.

His work is a slow, thorough and meticulous process and it is due to the overlapping of pigment layers with a process of transparencies, scraped, scratched, dragged... in a complex passage of time that allows one to glimpse the records of this sum of existences. His works allow us to trace the whole development, lets us discern the remains of the continuous additions, to participate in the artist's struggle with the work. The movement of the brush, in intervention after intervention, accumulating traces that fuse with each other and which are the ones that cause the insinuated vibrations and latent beats so characteristic of his work. A series of juxtapositions give shape to the painting, so that it becomes alive, with an inner pulse that arises from the deeper strata to the surface.

With a refined virtuosity, an astonishing exquisiteness and with the delicacy of a goldsmith, he has created a work that delights in capturing the transience and the magic of the instant, capturing the fleeting and ephemeral moments that escape the gaze. In all his creative output, there is veneration of the work well done and for the technical demands which lie only in the hands of an expert in the craft.

Venice is one of his favourite cities where he lived long periods of life rooted in a deep family relationship. He was inwardly imbued with that timeless environment; that time stalled in the past, that light, soft but incisive. His painting loses almost the whole substance and the forms arrive at his heart. Gradually, a new phase arises in his evolution, his new manifestation of the environment: the atmospheres which will forever accompany him.

The outline of the shapes is progressively diluted and that spatial interconnection between form and colour acquires ever less contrast, while the structure is now almost intuited. The dissolution of the borders is so imperceptible that their ethereal presence is established by chromatic nuances. A murky mist and a dense atmosphere dissolve and veil the contours of objects in order to create metaphysical spaces. It is evident, then, that the creation of Navarro Vives is a kind of inner journey that follows the signs experienced through perception, sensation, emotion, perspective, memory, feeling and experience. His work is revealed as an extension of his introspective discourse, on a path along which his attitude towards art and life plays out.

In short, his art becomes an art of evocation that seeks a relationship with the spectator to awaken his or her most intimate and internalised feelings.

The dynamic of oppositions between reason and emotion, abstraction and figuration, the real and the fictitious, stillness and disturbance, presence and absence, concealment and uncovering, construction and dissolution, create a refined, formal articulation of both emotion and meditation.

Ajuntament de
Castell-Platja d'Aro

DIPUTACIÓ
DE GIRONA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura